

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας

Έτος 9^ο, Νο 36. Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2008

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση , Έτος 9^ο, Τεύχος 36^ο, Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2008
Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ & ΝΕΟΤΗΤΑΣ
Εκδότης-Διευθυντής: Π.Λεούσης.

Συντακτική Επιτροπή: Π.Λεούσης, Ν.Καρδούλης, Α.Ιατρίδης
Διεύθυνση: Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση. Τηλ. & Φαξ 210 2825134

www.thematic-philatelist.gr

Υπεύθυνος τυπογραφείου: "ΝΟΤΑ", ΑΝΤ. ΒΕΚΡΗΣ & ΣΙΑ
Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 10. Εγγραφή € 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γράμμα του προέδρου	1
Δικά μας και δικά σας νέα	2
Η έκθεση "ΧΑΛΚΙΔΑ 2008"	3
Νέος κατάλογος Ολυμπιακών γραμματοσήμων	5
Γνωρίσετε καλύτερα την ιστοσελίδα μας	6
Ναρκοπέδια στην Αίγυπτο	7
Η καλλιέργεια του σιταριού	8
Η μικρή γοργόνα της Κοπεγχάγης	14
Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις	16
Περί της μύτης της ...Κλεοπάτρας	20
Η μουσική στις Ολυμπιάδες (Μέρος Β')	22
Σαφράν ή ζαφορά	27
Ντοράντο Πιέτρι, ο ήρωας αθλητής	28
Η μονή Αγίας Αικατερίνης του Σινά	30
Αχ! Αυτό το πλάνο	33
Ανοικτή Επιστολή: <i>Ασυνήθιστο υλικό</i>	34
Η ομπρέλα	36
Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου - ΟΗΕ.....	39
Διεθνείς εκθέσεις	42
Ευρετήρια 2006-2008, τεύχη 25-36	43

CONTENTS

Editorial	1
Philatelic news.....	2
Philatelic Exhibition "CHALKIDA 2008"	3
New catalogue of Olympic postage stamps	5
Information on our website	6
Minefields in Egypt	7
The cultivation of wheat	8
The little mermaid of Copenhagen	14
History of the Hellenic Philatelic Exhibitions	16
About the nose of ...Cleopatra!	20
The music in Olympiads (Part II)	22
The saffron	27
Dorando Petri, the athlete hero	28
The Saint Catherine of Sinah monastery.....	30
Examples of plans	33
"Open Letter": <i>Uncommon material</i>	34
The umbrella	36
New Greek, Cyprus and UNO stamp issues	39
International Exhibitions	42
Contents of the issues No 25-36	43

Εικόνα εξωφύλλου: *Μερικά από τα γραμματόσημα που τεκμηριώνουν θεματικά το άρθρο "Η καλλιέργεια του σιταριού, από το χωράφι στον καρπό" (σελ. 8).*

THE THEMATIC PHILATELIST

Quarterly Journal. No.35, October-December 2008

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY & YOUTH

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, N. Kardoulis, A. Iatridis

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. & Fax: 0031- 210-2825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr

The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 10. New members' subscription € 5

Οι 20 εντολές του Θεματικού συλλέκτη

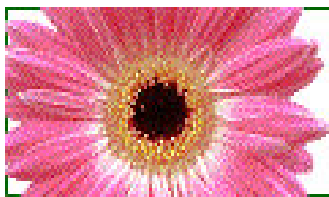
1. Φρόντισε να μάθεις φιλοτελισμό. Ο θεματικός φιλοτελιστής είναι πρώτα απ' όλα "φιλοτελιστής".
2. Διάλεξε ένα θέμα που αγαπάς πραγματικά.
3. Μελέτησε το θέμα σου σε όλες τις παραμέτρους του.
4. Μελέτησε καλά τους θεματικούς κανόνες.
5. Διεύρυνε καθημερινά τις θεματικές σου γνώσεις.
6. Μη χάνεις την ευκαιρία να επισκέπτεσαι φιλοτελικές εκθέσεις.
7. Γίνε μέλος συλλόγου που ασχολείται με το θεματικό φιλοτελισμό.
8. Δημιούργησε (και επανεξέτασε) προσεκτικά ένα κατανοητό και ισόρροπο πλάνο.
9. Βρες ένα τίτλο που να καλύπτει πραγματικά το θέμα σου.
10. Παρουσίασε φιλοτελικό υλικό που να καλύπτεται απ' τον τίτλο.
11. Αναζήτησε υλικό από όλες τις χώρες του κόσμου.
12. Βάλε στη συλλογή σου γραμματόσημα και φιλοτελικά αντικείμενα αποκλειστικά έκδοσης ταχυδρομείου.
13. Οργάνωσε τις σελίδες σου με λιτό, καθαρό και ισόρροπο τρόπο.
14. Γράψε κείμενα μικρά, λιτά και περιεκτικά.
15. Διατήρησε τη συνοχή του κειμένου σε όλη την έκταση της συλλογής σου.
16. Επανεξέτασε και ανάπλασε τη συλλογή σου πολλές φορές.
17. Επιζήτησε τη συμμετοχή σου σε επίσημες εκθέσεις συναγωνισμού.
18. Μην ακούς τις συμβουλές του οποιουδήποτε. Εμπιστέψου τους κριτές και τους πραγματικούς γνώστες.
19. Αποδέξου τις κρίσεις των κριτών σαν αθλητής σε αγώνες.
20. Σε κάθε σου ενέργεια εφάρμοσε ευθυκρισία και μέτρο.

Ο Θεματικός φιλοτελιστής έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, "ΕΦΙΛΑ 2002" (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας
www.thematic-philatelist.gr

Προς τους φίλους αναγνώστες... με θερμές ευχές για Χρόνια Πολλά!

"Πάει ο παλιός ο χρόνος, ας γιορτάσουμε παιδιά ..."

Κάνοντας μια αναδρομή και αποτίμηση της δραστηριότητας του Πανελληνίου Συλλόγου Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας για τη χρονιά που πέρασε, μπορεί κανείς να πει με βεβαιότητα πως αυτό το πρωτοχρονιάτικο τραγουδάκι μας ταιριάζει απόλυτα. "Ο παλιός ο χρόνος" ήταν μια ιδιαίτερα επιτυχημένη χρονιά για μας και αξίζει να τη "γιορτάσουμε"!

Πώς αλλιώς εκτός από επιτυχημένη θα μπορούσε να χαρακτηρίσει κανείς μία δωδεκάμηνη περίοδο μέσα στην οποία το περιοδικό μας, ο Θεματικός Φιλοτελιστής, καθιερώθηκε ως εξολοκλήρου έγχρωμος, βελτίωσε την ποιότητα του χαρτιού του, ανανεώθηκε τόσο σε εμφάνιση όσο και σε ύλη;

Πώς να μη θεωρηθεί επιτυχημένη η χρονιά μέσα στην οποία ο Σύλλογός μας απέκτησε τη δική του ιστοσελίδα; Μια ιστοσελίδα πολυσέλιδη, δίγλωσση, που δεν περιορίζεται στην προβολή του συλλόγου ή σε γενικές φιλοτελικές πληροφορίες, αλλά δίνει τη δυνατότητα σε κάθε θεματικό να διευρύνει τις γνώσεις του γύρω από το θεματικό φιλοτελισμό και τη συλλογή του;

Αλλά και η όμορφη έκθεση της Χαλκίδας που συνδιοργανώσαμε, στην οποία έδωσαν το παρόν αρκετά μέλη μας, δεν προσέθεσε στις επιτυχημένες δραστηριότητες και συνέβαλε στις επιτυχίες του 2008;

Αν τώρα συνοπολογίσουμε το γεγονός ότι την ίδια περίοδο εντάχτηκαν στους κόλπους μας αρκετά νέα μέλη, έχετε την πλήρη εικόνα των λόγων που το ΔΣ μας νοιώθει ικανοποιημένο.

Ατενίζουμε τον καινούργιο χρόνο 2009 με αισιοδοξία, αλλά και με την ελπίδα ότι θα νοιώσουμε τη χαρά ενός ή περισσότερων νέων θεματικών με εκθεσιακές φιλοδοξίες. Είναι αυτό που λείπει... Είναι αυτό που έχει περισσότερο ανάγκη ο ελληνικός θεματικός φιλοτελισμός...

Καλή και δημιουργική χρονιά σε όλους!

Ο πρόεδρος

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

"ΟΙ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΕΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ" και ο
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

Έχουν την τιμή να σας προσκαλέσουν την Δευτέρα, 26 Ιανουαρίου 2009 και ώρα 19.00', στον φιλόξενο χώρο του Ταχυδρομικού και Φιλοτελικού Μουσείου, Πλατεία Παναθηναϊκού Σταδίου 5, στη γιορτή της βασιλόπιτας του 2009. Στην διάρκεια της εκδήλωσης θα μιλήσει ο Γεν. Γραμματέας της ΕΦΟ, Πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας και Γ. Γραμματέας των "Φιλοτελιστών των Αθηνών" κ. Παντελής Λεούσης, με θέμα "ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΣ".

Οι Πρόεδροι

Β. ΣΕΚΟΠΟΥΛΟΣ

Π. ΛΕΟΥΣΗΣ

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΝΕΑ!

Φιλοτελικό σωματείο στα Ιωάννινα

Ένας άγνωστος σε μας σύλλογος, ο Φιλοτελικός Φιλοσυλλεκτικός Όμιλος Ιωαννίνων, με έτος ίδρυσης το 1991, μας έστειλε επιστολή με την οποία μας γνωστοποιεί το νέο ΔΣ που εκλέχτηκε πρόσφατα και ζητά συνεργασία "για την ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμών σε φιλοτελικά θέματα".

Θεωρώντας ως ιδιαίτερα ευχάριστο το γεγονός της ύπαρξης ενός ακόμα συλλόγου στην περιφέρεια, ευχαριστούμε για την ενημέρωση και δηλώνουμε ότι είμαστε στη διάθεση του προεδρείου του για κάθε είδους φιλοτελική συνεργασία.

Έκθεση στη Λάρισα

Η Φιλοτελική Ένωση Λάρισας διοργάνωσε από 8 έως 12 Μαΐου 2008 την 3η Φιλοτελική Έκθεση "ΛΑΡΙΣΑ 2008" η οποία φιλοξενήθηκε στο κτήριο της ΔΕΥΑΛ. Εκτέθηκαν ποικίλα εκθέματα, όπως μετάλλια, χαρτονομίσματα, καρφίτσες πέτου "Pins", καρπποστάλ, εφημερίδες, γκραβούρες, γραμματόσημα κλπ

Φιλοτελική ομιλία στη ΦΕΑ

Τη Δευτέρα, 1^η Δεκεμβρίου 2008, η ιστορική Φιλοτελική Εταιρεία Αθηνών οργάνωσε μία από τις καθιερωμένες πλέον τακτικές εκδηλώσεις της: διάλεξη φιλοτελικού περιεχομένου.

Ομιλητής ήταν ο γνωστός συλλέκτης/μελετητής του γραμματοσήμου Χρίστος Μπέλιας και θέμα του "Το ελληνικό αεροπορικό ταχυδρομείο".

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο εντευκτήριο της ΦΕΑ της Οδού Τήνου, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 72 ετών από την ίδρυση της Εταιρείας. Η ομιλία υποστηρίχτηκε με ταυτόχρονη προβολή σχετικού φιλοτελικού υλικού από την γνωσμένης αξίας συλλογή του ομιλητή.

Η όλη εκδήλωση σημείωσε επιτυχία, το δε θέμα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Παραβρέθηκαν ο πρόεδρος Α. Βιρβίλης και μέλη του ΔΣ της ΕΦΟ, πρόεδροι συλλόγων του κέντρου και πολλοί φιλοτελιστές.

Η όμορφη βραδιά έκλεισε με την προσφορά

μικρού δείπνου.

Εκδήλωση στην Φ. Ε. Βόλου

Το Σάββατο, 18 Οκτωβρίου 2008, η Φιλοτελική Ένωση Βόλου εγκαινίασε έκθεση με θέμα *Η ιστορία της πόλης και της περιοχής μέσα από το φακό του Στέφανου Στουρνάρα*.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε για να τιμηθούν τα 80 χρόνια από το θάνατο του μεγάλου Βολιώτη φωτογράφου και ζωγράφου, στεγάστηκε στο κτίριο "Τζόρτζιο ντε Κίρικο" και διάρκεσε μέχρι τις 8 Νοεμβρίου

Οικονομική ενίσχυση από τον ΕΛΤΑ

Με σχετικό έγγραφο της 22/10/2008 ο ΕΛΤΑ έκανε γνωστό προς όλους τους φιλοτελικούς συλλόγους την απόφαση της Διεύθυνσης Φιλοτελισμού για την οικονομική ενίσχυσή τους για το 2007, η οποία λίγο πριν τα Χριστούγεννα άρχισε να διανέμεται. Όμως, γιατί με τόση καθυστέρηση; Μήπως υπάρχει η σκέψη, λίγο-λίγο, να χαθεί άλλος ένας χρόνος χρηματοδότησης;

Για ενημέρωση των μελών μας, πληροφορούμε ότι ο σύλλογός μας περιλήφθηκε και πάλι μεταξύ των 11 συλλόγων που παρουσιάζουν πολύ έντονη φιλοτελική δραστηριότητα.

Νέο Δ.Σ. της Ε.Φ.Ε.Θεσσαλονίκης

Κατά τη Γενική Συνέλευση της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας Θεσσαλονίκης που πραγματοποιήθηκε την 7^η Δεκεμβρίου 2008 και τις αρχαιρεσίες που ακολούθησαν εξελέγησαν ο Πρόεδρος και τα μέλη του νέου Δ.Σ., το οποίο συγκροτήθηκαν σε σώμα ως εξής:

Πρόεδρος, Λάζαρος Πετρόπουλος
 Αντιπρόεδρος, Γεώργιος Φαίπατζης
 Γεν. Γραμματέας, Φώτης Κεραμιδόγλου
 Ειδ. Γραμματέας, Κοστάντσο Ραϊμόνδο Ταμίας, Γεώργιος Χατζηγεωργίου
 Εφορος, Θωμάς Αρβανίτης
 Αναπλ. Ταμίας, Ιωάννης Σιδηρόπουλος
 Συγχαίρουμε το νεοεκλεγέν ΔΣ και του ευχόμαστε καλή δουλειά!

ΧΑΛΚΙΔΑ 2008

Η πανέμορφη πόλη της Χαλκίδας και το ιστορικό κτίριο του Δημαρχείου της φιλοξένησαν για μια ακόμη φορά μία Πανευβοϊκή Φιλοτελική Έκθεση. Μια φιλοτελική γιορτή απόλυτα επιτυχημένη, καθώς διέθετε όλα τα στοιχεία για να χαρακτηριστεί σαν τέτοια: αξιόλογα εκθέματα, ικανοποιητικό αριθμό επισκεπτών, άριστες ανθρώπινες σχέσεις, απόλυτα φιλικό περιβάλλον, υποδειγματικές συνεργασίες.

Χρόνια τώρα ο Σύλλογός μας συνεργάζεται με τον Σύλλογο Ελλήνων Συλλεκτών και την Φιλοτελική Ένωση Χαλκίδας. Μία συνεργασία σταθερή, παραγωγική, ισότιμη, με μόνο γνώμονα την αγάπη του συλλεκτισμού και την προσπάθεια προώθησης του φιλοτελισμού, της καρτοφιλίας, της παλιάς φωτογραφίας.

Η ΧΑΛΚΙΔΑ 2008 είχε τη συμπαράσταση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Εύβοιας, του Δήμου Χαλκιδαιών και των ΕΛΤΑ.

Εφέτος, στην Πανευβοϊκή Έκθεση παρουσιά-

στηκαν, μεταξύ άλλων, φιλοτελικές συλλογές των Θ. Απέργη, Β. Αποστολόπουλου, Π. Λεούση, Μ. Ντούζου, Θ. Παπαηλιού, Γ. Σπάρη, Σ. Σταματίου, Γ. Τουτουδάκη, Μ. Τουτουδάκη, Ι. Χαλβατζιδόπουλου, καθώς και συλλογές καρτοφιλίας ή ενθυμημάτων των Α. Αίσωπου, Γ. Μορφόπουλου, Έ. Μορφοπούλου, Ο. Παπαστρατή, Θ. Παπαστρατή, Α. Πατέρα, Χ. Πατέρα κ.ά.

Σε όλους τους εκθέτες επιδόθηκαν το εικονιζόμενο αναμνηστικό δώρο και διπλώματα συμμετοχής.

Στα εγκαίνια της έκθεσης παρευρέθηκαν εκπρόσωπος της Αρχιεπισκοπής και του Νομάρχη Ευβοίας, ο Δήμαρχος Χαλκιδαιών Θανάσης Ζεμπίλης, ο Διευθυντής Φιλοτελισμού Βασίλειος Σχοινάς, ο Ειδικός Σύμβουλος Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ Μωυσής Κωνσταντίνης, οι πρόεδροι των συνεργαζόμενων συλλόγων Ορέστης Παπαστρατής, Γιώργος Μορφόπουλος και Παντελής Λεούσης, ο τέως πρόεδρος της Φ.Ε.Χαλκίδας Αλέξανδρος Αίσωπος και πλήθος

Το αναμνηστικό δώρο που επιδόθηκε σε όλους του εκθέτες

Η συντροφιά των φιλοτελιστών-μελών του συλλόγου μας που παραβρέθηκαν στα εγκαίνια της ΧΑΛΚΙΔΑ 2008 φωτογραφίζεται μπροστά στο Δημαρχείο. Από αριστερά: Γ. Σπάρης, Άννα Σπάρη-Πατέρα, Μαρία Ανεστήου, Π. Λεούσης, Βασ. Αποστολόπουλος, Αφροδίτη και Ι. Χαλβατζιδόπουλος

Ο Δήμαρχος Χαλκιδάων κόβει την κορδέλλα των εγκαινίων της ΧΑΛΚΙΔΑ 2008, συνεπικουρούμενος από τους (από αριστερά) Θ. Τρίκα, Διευθυντή ΕΛΤΑ Χαλκίδας, Γ. Μορφόπουλο, Ορ. Παπαστρατή και Π. Λεούση, προέδρους των τριών συνεργαζόμενων συλλόγων

κόσμου.

Στα εγκαινία παρόντες ήταν επίσης τα μέλη του συλλόγου μας Μαρία Ανεστίου και Βασίλης Αποστολόπουλος, και οι Γιώργος Σπάρης και Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος με τις συζύγους τους.

Κατά τη διάρκεια της έκθεσης λειτουργήσε Έκτακτο Ταχυδρομικό Γραφείο και χρησιμοποιήθηκε ειδική αναμνηστική σφραγίδα

Η τελετή λήξης της έκθεσης, κατά την οποία απονεμήθηκαν στους παρευρισκόμενους εκθέτες το δώρο και τα διπλώματα συμμετοχής,

πραγματοποιήθηκε την Κυριακή, 20 Οκτωβρίου. Μετά το τέλος της, τόσο οι παράγοντες της ΧΑΛΚΙΔΑ 2008, όσο και ο δραστήριος Διευθυντής του Ταχυδρομικού Γραφείου Χαλκίδας Θ. Τρίκας έδωσαν τα χέρια, με την αμοιβαία υπόσχεση να εργαστούν για την επόμενη 7^η Πανευβοϊκή Φιλοτελική Έκθεση.

Σημειωτέον ότι οι επόμενες εκθέσεις θα φιλοξενούνται εφεξής στο περίφημο "κόκκινο σπίτι", ένα από τα αρχιτεκτονικά σύμβολα της Χαλκίδας.

Από τα εγκαινία της ΧΑΛΚΙΔΑ 2008: (από αριστερά) Μ. Μάισης, Πρόεδρος Εβραϊκής Κοινότητας Χαλκίδας, Β. Σχοινάς, Δ/τής Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ, Ορ. Παπαστρατής, ο πρώην και ο νυν Δ/τές ΕΛΤΑ Χαλκίδας Κ. Ραφτόπουλος και Θ. Τρίκας, Μ. Κωνσταντίνης, Σύμβουλος Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ, και Π. Λεούσης

Ο επίσημος φάκελος της “ΧΑΛΚΙΔΑ 2008”, με την ειδική αναμνηστική σφραγίδα. Απεικονίζει το Ενετικό Φρούριο του Ευρίπου, η κατεδάφιση του οποίου άρχισε το 1885, επί δημαρχίας Ηρακλή Γαζέπη και πρωθυπουργίας Χ. Τρικούπη

Μία ενδιαφέρουσα ελληνική έκδοση για τους φίλους του ολυμπιακού γραμματοσήμου

Ο καλός φιλοτελιστής και νέο μέλος του συλλόγου μας Βασίλης Αγραφιώτης έθεσε πρόσφατα στη διάθεση του ελληνικού φιλοτελικού κοινού και ιδιαίτερα στους φίλους του οσλυμπιακού γραμματοσήμου, μία θαυμάσια πολυσέλιδη εργασία, για τη δημιουργία της οποίας απαιτήθηκε μακρόχρονη ενασχόληση, επίπονη προσπάθεια, εμπειρισταυμένη έρευνα και πολύ μεράκι.

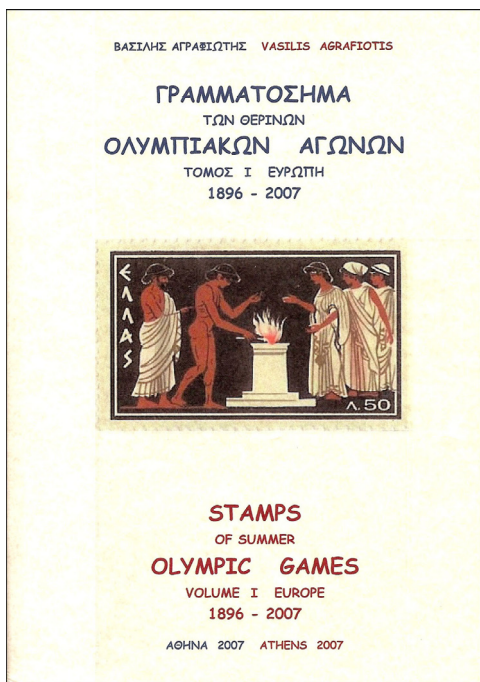
Πρόκειται για έναν εξολοκλήρου εικονογραφημένο, έγχρωμο κατάλογο των γραμματοσήμων που εκδόθηκαν μέχρι τις μέρες μας στην Ευρώπη και αναφέρονται στους νεότερους Ολυμπιακούς Αγώνες (1896-2007), με τις ημερομηνίες έκδοσής τους και τις αριθμήσεις τριών διεθνών καταλόγων: Michel, Yvert et Tellier και Scott.

Το βιβλίο του Βασίλη Αγραφιώτη, σχήματος 16 X 22 εκ., 283 σελίδων και δίγλωσσο (Ελληνικά- Αγγλικά), δεν παραλείπει να αναφερθεί στους παραολυμπιακούς αγώνες, παρουσιάζοντας όλο το υπάρχον σχετικό υλικό, ενώ ενυπάρχουν συνοπτικές αναφορές στην Ολυμπία, ως κοιτίδα και χώρο διεξαγωγής των αρχαίων αγώνων, σχόλια και στατιστικά στοιχεία για την κάθε Ολυμπιάδα, καθώς και αναφορές στα βασικά γεωγραφικά, ιστορικά και πολιτικά χαρακτηριστικά κάθε διοργανώτριας χώρας.

του καταλόγου είναι 40,00 € + ταχυδρομικά.

Πληροφορίες στο e-mail:

agrafiotisv@yahoo.gr ή στο τηλ. 210 9766916.

Για όσους ενδιαφέρονται, η τιμή πώλησης

Λίγα λόγια για να γνωρίσετε καλύτερα την ιστοσελίδα μας

Όπως γνωρίζουν τα μέλη και οι φίλοι μας, εδώ και λίγους μήνες ο σύλλογός μας έχει θέσει στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου την θεματική ιστοσελίδα μας

www.thematic-philatelist.gr

Μία ιστοσελίδα που ενώ με πρώτη ματιά μοιάζει με όλες τις συναφείς άλλες, εντούτοις έχει μία πρωτοτυπία, ίσως και μοναδικότητα. Είναι η μόνη –από όσο γνωρίζουμε – με διδακτικό χαρακτήρα, και μάλιστα τόσο ευρύ και εμπειριστατωμένο.

Εκτός από τα κεφάλαια όπου παρουσιάζονται η ιστορία του συλλόγου μας, οι σκοποί του, οι δραστηριότητές του, η παρουσίαση του περιοδικού μας ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ, με τις βραβεύσεις του και τα πλήρη ευρετήρια από το πρώτο μέχρι το πρόσφατο τεύχος, το ιστορικό της δημιουργίας και εξέλιξης του θεματικού φιλοτελισμού, οι νέες εκδόσεις των Ελληνικών και Κυπριακών Ταχυδρομείων κλπ., κάθε θεματικός συλλέκτης με εκθεσιακές φιλοδοξίες, αρχάριος ή αρκετά προχωρημένος, μπορεί να βρει απαντήσεις σε πλήθος από ερωτήματα που συχνά γεννιούνται και απασχολούν όσους ασχολούνται με την συναρπαστική αυτή μορφή συλλογής.

Ιδού μερικές ερωτήσεις που βρίσκουν λεπτομερείς απαντήσεις στην ιστοσελίδα μας:

• Ποιοι είναι οι κανόνες που διέπουν τα θεματικά εκθέματα, με βάση τους οποίους κρίνονται στις διεθνείς εκθέσεις;

Στην παράμετρο **ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ** υπάρχουν

- ο Γενικός Κανονισμός (GREX) που ισχύει για όλα τα φιλοτελικά εκθέματα, ανεξάρτητα φιλοτελικής τάξης (παραδοσιακός φιλοτελισμός, ταχυδρομική ιστορία, θεματικός φιλοτελισμός κλπ.)

- ο Γενικός Κανονισμός Αξιολόγησης Εκθεμάτων (GREV) που ισχύει για όλες τις φιλοτελικές τάξεις.

Στην παράμετρο **ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ** παρουσιάζονται

- ο Ειδικός Κανονισμός Κρίσεως Εκθεμάτων

Θεματικού Φιλοτελισμού (SREV)

- οι Οδηγίες της FIP για την Αξιολόγηση των Θεματικών Εκθεμάτων (Guidelines)

- ο Ειδικός Κανονισμός Κρίσεως Εκθεμάτων Ενός Πλαισίου

Σύντομα θα προστεθούν ο Ειδικός Κανονισμός Κρίσεως Εκθεμάτων Ανοικτής Τάξης, καθώς και αναλυτικά κείμενα που θα βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση των παραπάνω κανόνων.

Ταυτόχρονα, στο υποκεφάλαιο **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ/Θεματικά Άρθρα** υπάρχουν ήδη και θα προστίθενται συνεχώς άρθρα ξένων διαπρεπών θεματικών, πολλά από τα οποία αναλύουν τους παραπάνω κανόνες και συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόησή τους.

• Τι θέμα να διαλέξω;

Στο ίδιο κεφάλαιο, **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ**, υπάρχει το υποκεφάλαιο **Επιλογή Θέματος**, όπου δίνονται χρήσιμες σχετικές πληροφορίες.

• Πώς να οργανώσω το πλάνο της συλλογής μου;

Σε αυτό το ερώτημα απάντηση βρίσκεται είτε σε πλήθος από παραδείγματα/υποδείγματα θεματικών πλάνων καταξιωμένων ξένων εκθετών που βρίσκονται στο **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ/Το πλάνο**, είτε στο **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ/Θεματικά Άρθρα**, όπου αναδημοσιεύονται κείμενα προσωπικοτήτων του παγκόσμιου θεματικού φιλοτελισμού.

• Τι είδους υλικό μπορεί να συμπεριληφθεί σε ένα θεματικό έκθεμα;

Στην παράμετρο **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ/Επιλογή Υλικού** παρουσιάζονται **σαράντα τέσσερα** διαφορετικά είδη χρησιμοποίησιμου φιλοτελικού υλικού (ελάχιστα από αυτά είναι ακόμα υπό κατασκευήν), με σύντομο εισαγωγικό σχόλιο και εικονογραφημένα παραδείγματα, τα οποία συνεχώς θα εμπλουτίζονται με την προσθήκη νέων. Σύντομα μάλιστα θα προστεθούν παραδείγματα υλικού που πρέπει να αποφεύγονται και θα απαντούν στο ερώτημα **Ποιο είναι**

το ακατάλληλο υλικό;

• Πώς να συνθέσω τις σελίδες της συλλογής μου;

Και εδώ οι απαντήσεις βρίσκονται σε δύο σημεία: Το ένα είναι στο υποκεφάλαιο **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ/Σύνθεση Σελίδων** (θα είναι σύντομα έτοιμο) και το άλλο στα παραδείγματα/υποδείγματα εκθεσιακών σελίδων που υπάρχουν στα υποκεφάλαια **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ/Σελίδες Μελών μας** και **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ/Σελίδες Ξένων**.

Τέλος, η ιστοσελίδα μας ενημερώνει όλους του φιλοτελιστές για τις προσεχείς ελληνικές και διεθνείς εκθέσεις, με ονόματα και τηλέφωνα των αντίστοιχων αντιπροσώπων στους οποίους μπορούν να αποτεινόνται οι ενδιαφερόμενοι. Διαθέτει επίσης το κεφάλαιο **ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ**, από όπου, με ένα απλό “κλικ” μπορεί κανείς να ανοίξει ένα πλήθος ιστοσελίδων ελληνικών και ξένων, όπως Ομοσπονδιών, θεματικών εταιρειών εσωτερικού και εξωτερικού, προσωπικών ιστοσελίδων θεματικών συλλεκτών, Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, κλπ.

Ένα από τα πρόσθετα πλεονεκτήματα της ιστοσελίδας μας είναι και η ταυτόχρονη ύπαρξή της στην Αγγλική γλώσσα. Κάτι που σημαίνει πως όλα τα ευεργετήματα που μπορούν να απολαύσουν οι Έλληνες θεματικοί είναι στη διάθεση και κάθε ενδιαφερόμενου αγγλομαθή ξένου. Διότι ο Θεματικός Φιλοτελισμός και ο Φιλοτελισμός γενικότερα είναι χόμπι χωρίς σύνορα, αλλά και διότι θεωρούμε πως στους δύσκολους καιρούς που διέρχεται ο φιλοτελισμός, κάθε προσπάθεια υποστήριξής του είναι πολύτιμη.

Ναρκοπέδια στην Αίγυπτο

Πέρασαν ήδη 66 χρόνια από τότε που οι Άγγλοι και οι άλλες συμμαχικές δυνάμεις μάχονταν λυσσαλέα με τις σιδερένιες μεραρχίες της “Αλεπούς της ερήμου”, του Ρόμελ. Όμως, ακόμα και σήμερα η Αίγυπτος εξακολουθεί να θρηνεί θύματα από τις νάρκες και τα διάσπαρτα βλήματα που δεν εξερράγησαν τότε. Στα 2 800 χλμ² της περιοχής του Ελ Αλαμίν υπολογίζεται ότι έχουν μείνει ενεργές τουλάχιστον 24.000 βόμβες, οβίδες και νάρκες.

Το Αιγυπτιακό κράτος, βάζοντας άλλες προτεραιότητες, αλλά και εξαιτίας της αραιής κατοίκησης της περιοχής, μόλις το 1980 άρχισε να ασχολείται με το πρόβλημα. Σήμερα οι συνθήκες άλλαξαν. Η οικονομική ανάπτυξη έφερε 70.000-100.000 νέους κατοίκους στην περιοχή. Στα παράλια αναπτύχθηκε τουρισμός, έγιναν αρδευτικά έργα, καλλιέργειες, στο υπέδαφος βρέθηκε αέριο, πετρέλαιο...

Όμως τα ατυχήματα εξακολουθούν να καταγράφονται: 8.000 από το 1982, 600 από τα οποία θανατηφόρα.

Και γεννιέται το ερώτημα: Ποιος θα πληρώσει για όλες αυτές τις απώλειες; Ποιος θα πληρώσει για την πολυδάπανη προσπάθεια εκκαθάρισης της περιοχής; “Δυο γάιδωροι μαλώσανε σε ξένο αχυρώνα” και καλείται τώρα ο νοικοκύρης να πληρώσει τη ζημιά.

Από το 1982 μέχρι το 1999 ο αιγυπτιακός στρατός ανέσυρε 3,5 εκατομμύρια εκρηκτικές μηχανές από το πεδίο των μαχών. Σταμάτησε όμως λόγω έλλειψης πόρων. Το 2006, ο ΟΗΕ συμφώνησε με την Αίγυπτο σε ένα πρόγραμμα αποναρκοθέτησης αξίας 1,1 εκατομμυρίων δολαρίων, σε πρώτη φάση. Εκτιμάται πως το τελικό ποσό που θα χρειαστεί φτάνει τα 250 εκατομμύρια.

Όμως, πρόβλημα με τις νάρκες έχει τώρα και το Αφγανιστάν.

Νάρκες! Συμφωνίες, διαφωνίες, συζητήσεις. Όμως το πρόβλημα δεν λύθηκε ποτέ. Και το πληρώνουν οι άμαχοι. Οι αθώοι πολίτες. Τα παιδιά...

Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΣΙΤΑΡΙΟΥ Από το όργωμα στον καρπό

του Παντελή Λεουσία

Το σιτάρι είναι αναμφισβήτητα το πιο γνωστό και διαδομένο από τα γεωργικά φυτά. Το σπέρμα του αποτελεί τη βάση της διατροφής του μεγαλύτερου μέρους των πολιτισμένων λαών και το ξηρό στέλεχος του (το άχυρο) χρησιμοποιείται για τροφή και στρωμή των ζώων αλλά και για άλλες χρήσεις.

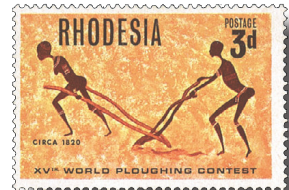
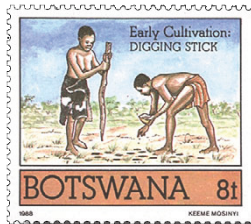
Η χημική σύνθεση του κόκκου του σιταριού είναι τέτοια, ώστε το φυτό αυτό μπορεί ευθέως να θεωρηθεί το βασικότερο από τα φυτά διατροφής. Μεταξύ των άλλων περιλαμβάνει πρωτεΐνες, λίπη, υδατάνθρακες (κυρίως άμυλο) και είναι αρκετά πλούσιος σε ανόργανα άλατα και βιταμίνες της ομάδας Β. Αυτό σημαίνει ότι το αλεύρι και τα προϊόντα που προέρχονται από αυτό (ψωμί, ζυ-

οφείλεται αποδεδειγμένα στους λαούς της Μέσης Ανατολής (1) από το 4000 π. Χ. περίπου και την Αίγυπτο (2).

Προτού ξεκινήσει η σπορά, απαραίτητη είναι η προετοιμασία της γης που θα δεχθεί τον σπόρο και θα τον βλαστήσει. Ο τρόπος του οργώματος ποικίλλει, ανάλογα με την εποχή, τον πολιτισμό, την φύση του εδάφους και τα διαθέσιμα μέσα. Στις φτωχές, άγονες και σχετικά άνυδρες περιοχές της Αφρικής το έδαφος κάποτε ανασκαπτόταν (σπανιότερα, ακόμα και τώρα) με πρωτόγονα εργαλεία (Εικ. 2, 3), ενώ στη θέση του υποζυγίου μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ακόμα και ο ίδιος ο αγρότης ή η αγρότισσα (Εικ. 4). Σήμερα, για την έλξη του αρότρου εξα-

1. Στη Συρία και Μέση Ανατολή καλλιέργουν το σιτάρι εδώ και 6000 χρόνια

2. Θερισμός στην αρχαία Αίγυπτο. 3. Η προετοιμασία του εδάφους και η σπορά σε κάποιες χώρες γίνονταν με πρωτόγονους τρόπους και εργαλεία... 4. ...όπου ακόμα και οι αγρότες έπαιζαν συχνά το ρόλο του υποζυγίου

μαρικά κλπ.) αποτελούν μια πλήρη τροφή.

Μορφές καλλιέργειας του σιταριού αρχίζουν μαζί με την ανακάλυψη της γεωργίας από τον άνθρωπο, από τα νεολιθικά χρόνια (12.000 π.Χ.). Όμως, η συστηματοποιημένη καλλιέργεια του

κολουθούν να χρησιμοποιούνται άλογα, σε μονή (Εικ. 5) ή διπλή ζεύξη (Εικ. 6), βόδια (Εικ. 7, 8, ή και βούβαλοι.

Αξιοσημείωτη είναι και η εξέλιξη του αρότρου, η οποία από ξύλινη που ήταν στην αρχή, προ-

5, 6. Στην άρωση χρησιμοποιούνται άλογα, σε μονή ή διπλή ζεύξη... 7, 8. ... καθώς και βόδια. Στην Ευρώπη, το άλογο είναι το συνηθέστερο υποζύγιο άρωσης

9. Η πρόοδος έφερε και την εξέλιξη του άροτρου
13. Μετά το όργωμα ακολουθεί το σβάρνισμα
14. Οι αυλακίες που άφησε το άροτρο πρέπει να εξαφανιστούν

οδευτικά έγινε μεταλλική και σε μεγάλη ποικιλία τύπων (Εικ.9).

Η εξέλιξη της γεωργικής τεχνολογίας είχε τα αποτελέσματά της και στη μηχανική άροση. Τα σχετικά γεωργικά μηχανήματα, απλούστευσαν σημαντικά τη διαδικασία, την ταχύτητα και την ποιότητα της άροσης, πέρα από την απαλλαγή ανθρώπων και ζώων από τον μεγάλο κάματο

Η σπορά των κόκκων του σταριού γινόταν παλιά με το χέρι (15, 16). Ο σπορέας αγρότης βάδιζε στο οργωμένο χωράφι, με υπολογισμένες δρασκειλές, και διασκόρπιζε τους σπόρους στη γη, ρυθμίζοντας τον βηματισμό του με τον ρυθμό εκτόξευσης των σπόρων και την εκάστοτε περιοχή που έπρεπε να καλύψει. Σήμερα, με την εκβιομηχάνιση της γεωργίας, η σπορά γίνεται με

10, 11, 12. Η μηχανική άρωση, που είναι εφικτή μόνο σε κτήματα μεγαλύτερων διαστάσεων, ανακούφισε ανθρώπους και ζώα από τον επίπονο παλιό τρόπο οργώματος

(Εικ. 10, 11, 12).

Μετά το όργωμα, ακολουθεί η διαδικασία του στρωσίματος του εδάφους, το σβάρνισμα (Εικ. 13). Τόσο οι μεγάλοι σβώλοι χώματος όσο και οι αυλακίες που άφησε το νύ ή το μηχανικό άροτρο (Εικ. 14) πρέπει να στρώσουν, ώστε, επίπεδο πια το έδαφος να δεχτεί τη σπορά. Με τον καιρό, η απλή σβάρνα -όπως την έλεγαν- έδωσε τη θέση της σε όλο και πιο εξελιγμένα εργαλεία και μηχανήματα. Μέχρι που ήρθαν τα τρακτέρ...

ειδικά μηχανήματα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ο παραδοσιακός τρόπος σποράς δεν εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε περιοχές φτωχών, κυρίως, χωρών ή σε μικρά κομμάτια γης.

Το ευλογημένο στάρι, με το έμπα της άνοιξης και τις ευεργετικές βροχές της αρχίζει να πρασινίζει τον κάμπο. Λίγο-λίγο, οι καλαμιές ψηλώνουν, αρχίζουν να εμφανίζονται τα στάχια, και, με την αρχή του καλοκαιριού, το πράσινο αφήνει προοδευτικά τη θέση του στο χρυσαφένιο κίτρινο. Και

15, 16. Ο παραδοσιακός τρόπος σποράς εξακολουθεί να εφαρμόζεται όπου δεν υπάρχει μηχανική καλλιέργεια.
17, 18. Τους πρώτους καλοκαιρινούς μήνες τα στάχια του σταριού είναι έτοιμα για το θερισμό

19, 20, 21. Η επίπονη εργασία του θερισμού γίνεται είτε με το δικράνι, είτε με δρεπάνι, ανάλογα με τις τοπικές συνήθειες.

καθώς το πριωνό αεράκι δροσίζει τον κάμπο, κά-
νει τα μυριάδες φουντωτά κεφαλάκια του σταριού
να γέρνουν όλα μαζί, σε
ομαδικό χαιρετισμό στη
φύση, στους ανθρω-
πους, στον ζωοδότη
ήλιο... (Εικ. 17, 18)

Ιούνιος, Ιούλιος, ανά-
λογα με την περιοχή, ο
πολύτιμος καρπός είναι
πια έτοιμος. Αρχίζει η
περίοδος του θερισμού.

Στο χωριό, όλες αυ-
τές τις μέρες γίνονται
συζητήσεις για να οργανω-
θούν οι ομάδες των
θεριστών. Άλλοτε ο γαιο-
κτημόνας θα μαζέψει το
σούρμιο που θα κάνει
τη δουλειά, αμείβοντάς
το με το μεροκάματο ή
σε είδος –μερικά κιλά
στάρι-, άλλοτε οι ίδιοι οι
αγρότες θα βοηθήσουν
το γείτονα στο θερισμό,
κάτι που θα πράξει κι'
αυτός, με τη σειρά του,
την άλλη μέρα.

Νωρίς το πρωί, χαράματα, ξεκι-
νούν οι θεριστές για το χωράφι. Έχο-

νας για εφόδια ένα κανάτι με νερό, μια μαντίλα
δεμένη σταυρωτά με ψωμί, ελιές και ντομάτα,
με ψάθινα καπέλα και
μαντίλες για τον ήλιο,
αρχίζουν να θερίζουν
το σιτάρι, στη σειρά,
ο ένας δίπλα στον άλ-
λον... Ωρες ολόκληρες,
σκυμμένοι, κάτω από
τον καυτό ήλιο... (19,
20, 21, 22).

22. Μία όψη Ελβετικού μονόφυλλου

23, 24. Το πανάρχαιο δρεπάνι
και το, σχετικά νεότερο, δικράνι

Ο θερισμός, παρα-
δοσιακά γίνεται με το
απλό δρεπάνι ή με την
κόσα, που μπορούν
να έχουν ελαφρώς
διαφορετικά σχήμα-
τα, ανάλογα με τις
συνήθειες του τόπου
(Εικ. 23, 24). Δουλειά
επίπονη, που τις ανα-
λάμβαναν γυναίκες
και άνδρες, συνήθως
οι άνδρες κάνουν τις
βαρύτερες
δουλειές. Αυτές που
θέλουν μεγαλύτερη
μυϊκή δύναμη, όπως το δέσιμο της
σιτοκαλαμιάς σε δεμάτια, το φόρτωμα

25. Σε μια ανάπαυλα του θερισμού, οι θεριστές ανανεώνουν τις δυνάμεις τους με ένα λιτό κολασό... 26, 27. Παιδιάτε-
ρα, το θερισμό ακολουθούσαν οι σταχυομαζοχτρες. Μάζευαν τα στάχυα που είχαν παραπέσει. Δύσκολα χρόνια...

28, 29, 30, 31. Το θερισμό ακολουθεί η δεματοποίηση, η μεταφορά και φόρτωση των δεμάτων στα κάρα ή στα φορτηγά, και η αποστολή τους μέχρι το τόπο του αλωνίσματος

στα κάρα κλπ., χωρίς αυτό να σημαίνει πως στις δραστηριότητες αυτές δεν συμμετείχαν συχνά και γυναίκες...

Κάποια στιγμή, αποκαμωμένοι από τον κάματο και τον καυτό ήλιο, οι θεριστές αναζητούν τη σκιά ενός δέντρου, όπου θα απολαύσουν το κολατσιό, θα πάρουν ανάσες, θα ανακτήσουν δυνάμεις, για να συνεχίσουν την επίπονη δουλειά... (Εικ. 25).

Με το τέλος του θερισμού, τα δύσκολα χρόνια της ανέχειας, μπορούσε κανείς να δει γυναίκες να ερευνούν σπιθαμή προς σπιθαμή το θερισμένο χωράφι, ψάχνοντας για στάχια που αποκόπηκαν από τη σιτοκαλαμιά και παράπεσαν. Στάχυ το στάχυ, σπόρο το σπόρο, μάζευαν λίγα κιλά

σιταριού, ώστε να εξασφαλίσουν το ψωμί λίγων ημερών. Ήταν οι λεγόμενες σταχομαζώχτρες (Εικ. 27) που, μεταξύ άλλων, ενέπνευσαν τον Ζαν-Φρανσουά Μιλλέ (1814-1875) (Εικ. 26).

Η δεματοποίηση και η μεταφορά του προϊό-

ντος του θερισμού (Εικ. 28, 29, 30, 31, 32) αποτελεί την τελευταία εργασία πριν από τη διαδικασία του αλωνίσματος. Ένας ακόμα κόπος, στους πολλούς που προηγήθηκαν και που θα ακολουθήσουν για να έχει το κάθε σπίτι το αλεύρι του, το ψωμί του.

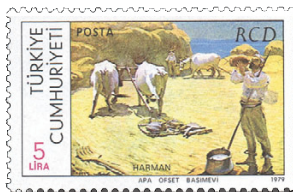
Η εμφάνιση των μηχανών συγκομιδής, έδωσε μεγάλη ώθηση στη γεωργία και ανακούφισε τους αγρότες. Το αρχαίο σύστημα της εργασίας με τα χέρια έχει τώρα περιοριστεί σε μικρά μόνο αγροτεμάχια ορεινών περιοχών με δύσκολη πρόσβαση, ή στις χώρες με πολύ χαμηλό βιοτικό επίπεδο.

Υπάρχουν πολλών ειδών θεριστικές μηχανές: Οι απλές θεριστικές που κόβουν και συλλέγουν τα στάχια, οι

χορτοκοπτικές-θεριστικές-αυτοδετικές που αφήνουν δεμένα στο έδαφος τα δεμάτια των σιτηρών, οι θεριστικές-αλωνιστικές που αποτελούν σύνθεση δύο μηχανών (θεριστικής και αλωνιστικής). Σε αυτές, τα κομμένα στελέχη μεταφέρονται με ανυ-

Ωραίος, υποδειγματικός θεματικός φάκελος Ελβετίας

32. Η μεταφορά των δεμάτων της σιτοκαλαμιάς μέχρι το αλώνι γίνονταν παλιά με κάρα αλόγων ή βοδίων
33, 34. Το αλώνισμα και το λίχνισμα, δύο από τις παραδοσιακές γεωργικές εργασίες της σιτοκαλλιέργειας.

35. Μεταφορά των σάκων
σιταριού

ψωτή στο τύμπανο αλωνισμού της αλωνιστικής, όπου οι κόκκοι του σιταριού ή των άλλων δημητριακών καθαρίζονται με ισχυρό ρεύμα αέρα και συγκεντρώνονται σε σάκους ή σε ειδική σκάφη, ενώ το άχυρο είτε στοιβάζεται σε σωρούς, είτε οδηγείται στη χορτοδετική όπου δεματοποιείται. Υπάρχουν βέβαια και άλλες, ενδιάμεσες παραλλαγές θεριστικών μηχανών.

Όμως για να φτάσει ο καρπός, έτοιμος για αλευροποίηση στους μύλους, υπάρχουν ακόμα δύο στάδια, επίμονα και χρονοβόρα: Το αλώνισμα και το λίχνισμα.

Το αλώνισμα (Εικ. 33), πριν από την εμφάνιση των μηχανών, γινόταν στο αλώνι, ένα επίπεδο πλάτωμα του εδάφους, φυσικό ή τεχνητό, στη μέση του οποίου υπήρχε ένας στύλος. Τα στάχια ρίχνονταν σκόρπια στο αλώνι, ενώ ένα υποζύγιο, δεμένο από το στύλο, γύριζε κυκλικά πάνω στο αλώνι σέρνοντας πίσω του μία σανίδα. Για να αποκτήσει αυτή βάρους ώστε να συνθλίβονται τα στάχια και να ελευθερώνουν τον καρπό, ανέβαινε επάνω της ο αγρότης. Κάποτε έβαζαν μεγάλες πέτρες πάνω στη σανίδα, αντικαθιστώντας έτσι το βάρος του ανθρώπινου σώματος.

Για να μη ζαλίζεται το ζώο από τη συνεχή κυκλική κίνηση, του έδεναν τα μάτια.

Όταν ο καρπός είχε πια διαχωριστεί από το στάχυ, τότε άρχιζε το λίχνισμα (Εικ. 34). Ο αγρότης, αφού απομάκρυνε την σιτοκαλαμιά που προοριζόταν για ζωοτροφή, χρησιμοποιώντας μία πιρούνα, πέταγε ψηλά το μείγμα καρπού και άχυρου που

38, 39. Στις μέρες μας το τελικό προϊόν λαμβάνεται αυτόματα.

40, 41. Τα τρωκτικά προκαλούν μεγάλες καταστροφές, τόσο στις αποθήκες όσο και στο σιτοχώραφο

36, 37. Αυτόματες θεριζοαλωνιστικές

βρισκόταν πάνω στο αλώνι. Ο καρπός, βαρύτερος, έπεφτε κατακόρυφα στο έδαφος. Το άχυρο και τα άγανα, ελαφρύτερα, παρασύρονταν πιο μακριά από το αεράκι, που έπρεπε απαραίτητα να φυσάει για να είναι εφικτό το λίχνισμα.

Τέλος, οι κόκκοι του σιταριού, απαλλαγμένοι από ξένα στοιχεία, ήρθε η ώρα να μπουν στους σάκους για να μεταφερθούν στις αποθήκες. Για τη μεταφορά τους επιστρατεύονταν τα κάρρα, που και πάλι σύρονταν από άλογα ή βόδια, μέχρι που ήρθε το αυτοκίνητο να τα αντικαταστήσει (Εικ. 35).

Περιπτώ να αναφέρουμε εδώ πως πολλές από τις διαδικασίες που περιγράψαμε και που αναφέρονται στη διαδικασία σποράς, συγκομιδής, μεταφοράς και αποθήκευσης του σιταριού, σήμερα γίνονται με αυτόματα μηχανήματα (Εικ. 36, 37, 38, 39) που χρόνο με το χρόνο τελειοποιούνται περισσότερο. Σήμερα, οι αγρότες καλλιεργητές σιταριού στις προοδευμένες χώρες είναι απλοί χειριστές αυτόματων μηχανημάτων. Τους παραδοσιακούς τρόπους καλλιέργειας συναντά κανείς μόνο στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Όλες οι διαδικασίες παραγωγής του σίτου έχουν ήδη τελειώσει. Ο πολύτιμος καρπός βρίσκεται πια στις αποθήκες. Προσοχή όμως. Παραμονεύει ο κίνδυνος των τρωκτικών! Και αν οι σύγχρονες αποθήκες, με τα σιλό και τις υπόλοιπες σύγχρονες εγκαταστάσεις, είναι λιγότερο τρωτές στους αρουραίους και τα ποντίκια, οι παραδοσιακοί χώροι αποθήκευσης είναι εκτεθειμένοι

42. Ευτυχισμένη και γελαστή από τον ...κάματο, η Κινέζα της Πολιτιστικής Επανάστασης προσπαθεί να μας πείσει...

43, 44. Κίνα και Καναδάς. Δύο από τους μεγαλύτερους σιτοβολώνες παγκοσμίως

στα αδηφάγα και ραγδαία πολλαπλασιαζόμενα τετράποδα (Εικ. 40). Οι ζημιές που προξενούνται από τα τρωκτικά είναι συχνά ανυπολόγιστες, λαμβανομένου υπόψη μάλιστα ότι το “μεγάλο φαγοπότι” τους είχε ήδη αρχίσει από το σιτοχώραφο (Εικ. 41).

Το στάρι και η καλλιέργεια του αποτέλεσε συχνά αντικείμενο πολιτικής προπαγάνδας. Πολλά απολυταρχικά καθεστώτα, κυρίως, ωραιοποιούσαν τις δύσκολες γεωργικές εργασίες με αφίσες, φυλλάδια, αλλά και με εκδόσεις γραμματοσήμων. Είναι φανερό πως καμία “όμορφη χωριατοπούλα”, όπως αυτή της εικόνας μας, δεν θα ήταν έτσι καθαρή, γελαστή και ...τρισευτυχισμένη μετά από την πολύωρη και κοπιαστική δουλειά του θερισμού (42)!

Σήμερα η ετήσια παγκόσμια ετήσια παραγωγή σιταριού ξεπερνά τα 600,000,000 μετρικούς τόνους. Στην άνοδο της ζήτησης και της παραγωγής σιταριού έπαιξαν ρόλο και οι αλλαγές στις διατροφικές συνήθειες των λαών. Για παράδειγ-

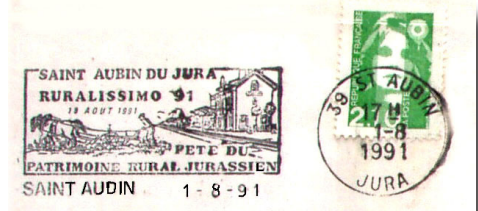
να αναδειχτεί η Κίνα (Εικ. 43), με 100,000,000 μετρικούς τόνους παραγωγή. Ακολουθούν οι Η.Π.Α., η Ρωσία, η Ινδία, η Ουκρανία, η Γαλλία, ο Καναδάς (44), το Καζακστάν και η Τουρκία.

Ο πιο ευλογημένος από τους καρπούς της γης, το σιτάρι, ήταν ανέκαθεν διατροφικό σύμβολο. Όχι άδικα. Όταν υπάρχει σιτάρι δεν υπάρχει πείνα. Με το σιτάρι υπάρχει αλεύρι, ψωμί και όλα τα άλλα γνωστά παράγωγα του σιταριού. Κανείς δεν λιμοκτονεί αν έχει εξασφαλίσει το σιτάρι του. Γι' αυτό τόσο οι Διεθνείς Οργανισμοί –όπως ο ΟΗΕ-, όσο και όλα τα κράτη το καθιέρωσαν ως σύμβολο (45, 46, 47) του Αγώνα κατά της Πείνας.

Πηγές: Διαδίκτυο, Εγκυκλοπαίδειες και ...παιδικές αναμνήσεις!

45, 46, 47. Το σιτάρι αποτελεί αδιαμφισβήτητο διατροφικό σύμβολο ολόκληρης της ανθρωπότητας

Γαλλική προπαγανδιστική σφραγίδα της περιοχής Jura για την ετήσια Γιορτή της Αγροτικής Κληρονομιάς

Κάρτα Μάξιμου (μη υποδειγματική) με θέμα το θερισμό και τις περίφημες “σταχομαζώχτρες” του Μιλλέ

μα, πολλές ασιατικές χώρες άφησαν το πατροπαράδοτο ρύζι για χάρη του σιταριού. Έτσι, στις μέρες μας μεγαλύτερη σιτοπαραγωγός χώρα έχει

Η ΜΙΚΡΗ ΓΟΡΓΟΝΑ ΤΗΣ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ

Καθισμένη πάνω σε ένα γρανιτένιο βράχο στο Langelinie της Κοπεγχάγης, η Μικρή Γοργόνα λούζεται από τα κύματα, περιμένοντας μάταια τον ανεκπλήρωτο έρωτά της. Κάθεται με την προσμονή του όμορφου πρίγκιπα και τη νοσταλγία της ευτυχίας που χάθηκε για πάντα κάτω απ' τη θάλασσα. Η "Μικρή Γοργόνα" είναι εκεί και περιμένει από τις 22 Αυγούστου 1913. Το πασίγνωστο άγαλμά της που έχει βάρος 175 κιλά και ύψος 165 εκ., είναι ένα από τα πιο γνωστά έργα τέχνης σε ολόκληρο τον κόσμο και αποτελεί το σύμβολο της Δανίας.

Ο μύθος της Μικρής Γοργόνας και η ιστορία του ομώνυμου αγάλματος έχει αρκετό ενδιαφέρον...

Η "Μικρή Γοργόνα" γεννήθηκε στη φαντασία του παγκόσμια γνωστού παραμυθά Χανς Κρίστιαν Άντερσεν και δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά το 1837.

Ο Άντερσεν γεννήθηκε μέσα στη φτώχεια, σε ένα φτωχομαχαλά της δανικής πόλης Οντένσε. Έγινε γρήγορα γνωστός σαν συγγραφέας διηγημάτων, θεατρικών έργων και ταξιδιωτικών αναμνήσεων. Η επιτυχία ήρθε γρήγορα και έγινε ακόμα μεγαλύτερη με τα πανέμορφα και ευρηματικά παραμύθια του που μεταφράστηκαν σε όλες τις γλώσσες και κατέκτησαν τον κόσμο. Όμως, τόσο η εκκεντρική του συμπεριφορά και οι εμμονές του, όσο και το γεγονός ότι τα περισσότερα έργα του χαρακτηρίζονται από επαναλαμβανόμενα θέματα απόρριψης, τραγωδίας και θανάτου, υποδηλώνουν ότι, παρά την επιτυχία του, δεν υπήρξε ευτυχισμένος άνθρωπος. Ως μία από τις εκκεντρικότητές του, αναφέρεται, ότι συνήθιζε να παίρνει μαζί στα ταξίδια του ένα σχοινί, για την περίπτωση που θα χρειαζόταν να εγκαταλείψει εσπευσμένα το δωμάτιο του ξενοδοχείου κατά τη διάρκεια της νύχτας, λόγω πυρκαγιάς!

Η ιστορία της Μικρής Γοργόνας είχε και αυτή τραγικό τέλος, όπως οι περισσότερες ιστορίες του Άντερσεν.. Ενώ ζούσε ευτυχισμένη στο υποθαλάσσιο βασίλειο της, συνάντησε κάποτε ένα καράβι που κινδύνευε από μεγάλη καταιγίδα. Με το καράβι ταξίδευε ένας πανέμορφος πρίγκιπας. Η μικρή γοργόνα, καλοσυνάτη και τρυφερή, έσωσε το καράβι, μαζί και τον όμορφο πρίγκιπα. Όμως, μόλις τον αντίκρισε, τον ερωτεύτηκε παράφορα και άρχισε να σκέπτεται πώς θα τον κατακτήσει τν καρδιά του...

Αλήθεια! Πώς θα μπορούσε να γίνει άνθρωπος αφού της έλειπε το μισό σώμα; Πώς θα μπορούσε να απαλλαγεί από την ψαρίαση ουρά της; Μέσα στην απόγνωσή της, ζήτησε από τη μαγείτρα θάλασσα να της αλλάξει την ουρά με δύο κανονικά πόδια. Πίστευε πως με αυτό τον τρόπο θα πετύχαινε το σκοπό της.

Η θάλασσα την άκουσε. Και ξαφνικά βρέθηκε με δυο όμορφα, καλλίγραμμα πόδια. Λάμποντας από χαρά, η γοργόνα βγήκε αμέσως στη στεριά να τα δοκιμάσει. Όμως τι απογοήτευση! Περπατούσε αδέξια, πονούσε, υπέφερε... Ήταν αδύνατο να τα χρησιμοποιήσει. Επιπλέον, η γοργόνα δεν είχε ανθρώπινη λαλιά. Δεν είχε μιλήσει ποτέ προηγουμένως...Με όλα αυτά τα μειονεκτήματα, πώς θα μπορούσε να συναγωνιστεί την αντίζηλό της, την επίδοξη σύζυγο του πρίγκιπα;

Οι αδελφές της γοργόνας, βλέποντας την να υποφέρει σωματικά και ψυχικά, βλέποντας την απόγνωσή της, ikέλευσαν τη θάλασσα:

-Θάλασσα-θάλασσα, κάνε την πάλι όπως ήταν παλιά!

Η θάλασσα (ο ...Ποσειδώνας;), μετά από τα πολλά παρακάλια, αποφάσισε να επέμβει και πάλι. Όμως η απάντησή της ήταν σκληρή:

-Για να ξαναγίνει γοργόνα πρέπει πρώτα να σκοτώσει τον πρίγκιπα με τα ίδια της τα χέρια!

Η γλυκιά και τρυφερή γοργόνα δεν χρειάστηκε καθόλου να το σκεφτεί. Πώς θα μπορούσε να σκοτώσει τον άνθρωπο που αγάπησε; Για την αγάπη του οποίου ήταν πάντα έτοιμη για κάθε θυσία; Και καθώς δεν υπήρχε γι' αυτή χώρος ούτε στη στεριά ούτε στη θάλασσα, πήρε θέση ανάμεσα στις "θυγατέρες του αέρα". Είναι αυτές που η μοίρα τους καθορίζεται από τις καλές και κακές πράξεις των παιδιών του κόσμου. Για να μην υποφέρει η Μικρή Γοργόνα πρέπει τα παιδιά να είναι καλά...!

Αλλά ας δούμε τώρα την ιστορία του γνωστού δανέζικου αγάλματος.

Ο Δανός Καρλ Γιάκομπσεν, κληρονόμος της τεράστιας περιουσίας του εργοστασίου μπίρας Carlsberg, ήταν γνωστός φιλότεχνος. Υπήρξε ο εμπνευστής μαϊκήνας των τεχνών της χώρας του και έκανε πολλές δωρεές στην πόλη της Κοπεγχάγης. Μεταξύ άλλων είχε σχεδιάσει την ίδρυση ενός ιδρύματος αφιερωμένου στην Εταιρεία Χορού του Βασιλικού Θεάτρου. Όταν όμως είδε μία παράσταση μπαλέτου με τίτλο "η Μικρή Γοργόνα", ενθουσιάστηκε τόσο πολύ από τη χάρη και το ταλέντο της πρώτης μπαλαρίνας Έλεν Πράις, ώστε του ήρθε αμέσως η ιδέα της δημιουργίας ενός γλυπτού που θα απθανάτιζε την καλλιτέχνη σε μία χαρακτηριστική χορευτική στάση. Αφού το αποφάσισε, ο Γιάκομπσεν ανέθεσε τη φιλοτέχνηση του αγάλματος στον Έντβαρ Έρικσεν. Η Έλεν Πράις αρχικά υποστήριξε το εγχείρημα, αλλά ήταν αντίθετη στην ιδέα να ποζάρει γυμνή για ένα άγαλμα που θα εκτεθεί σε δημόσιο χώρο. Μετά από επίμονες προσπάθειες, ο Έρικσεν πέτυχε να φτάσει σε ένα συμβιβασμό: Το πρόσωπο της Γοργόνας θα γινόταν με πρότυπο το πρόσωπο της Έλεν Πράις, ενώ η σύζυγός του Ελίνα, η οποία ήταν επίσης χορεύτρια, θα πόζαρε γυμνή για το σώμα. Έτσι και έγινε, και το όμορφο άγαλμα στήθηκε στο λιμάνι της Κοπεγχάγης.

Αλλά και το άγαλμα της Μικρή Γοργόνας δεν είχε βίο ανέφελο. Ακολούθησε την τύχη της Γοργόνας του παραμυθιού του Άντερσεν. Σε μία ιδιαίτερα βίαιη πράξη βαν-

δαλισμού, το 1964, η Γοργόνα αποκεφαλίστηκε. Έτσι, το κεφάλι της χρειάστηκε να αναπλαστεί.

Στη διάρκεια των επόμενων ετών έγιναν πολλές απόπειρες να βαφτεί με μπογιά, ή να της φορέσουν ...μαγιό! Παρά το γεγονός ότι τα νερά στο σημείο που βρίσκεται το άγαλμα είναι συνήθως ήρεμα, το 2003 τεράστια κύματα προξένησαν ζημιές στο βράχο που το στηρίζει, οπότε χρειάστηκε να αφαιρεθεί προσωρινά. Μέχρι την επανατοποθέτησή του,

οι πολυπληθείς τουρίστες βρήκαν την ευκαιρία να ποζάρουν για φωτογράφιση, παίρνοντας τη θέση (και τη στάση!) της Γοργόνας. Και βέβαια, καθώς το άγαλμα βρίσκεται σε ιδιαίτερα αβαθές σημείο, κοντά στην ακτή, δεν υπάρχει τίποτα που να εμποδίζει τους χιλιάδες επισκέπτες από του να σκαρφάζουν επάνω του, φθειρόντας την πατίνα του σε τέτοια έκταση, ώστε να έχει σχεδόν εξολοκλήρου εξαφανιστεί.

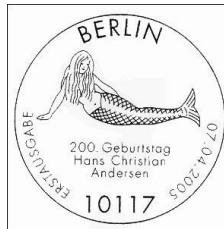
Το άγαλμα είναι τόσο διάσημο ώστε αντίγραφα και απομιμήσεις του συναντάμε ακόμα και σε χώρες πολύ μακρινές, όπως στην Οζάκα της Ιαπωνίας, στη Ρουμανία, και στην Αιόβα των ΗΠΑ. Στο Βανκούβερ του Καναδά υπάρχει επίσης ένα απαράλλαχτο άγαλμα που φέρει το όνομα "Κορίτσι με στολή κατάδυσης".

Το παραμύθι του Άντερσεν χρησίμευσε για τη δημιουργία αμέτρητων ταινιών. Περισσότερο αξιοσημείωτη ήταν αυτή του Walt Disney, στην οποία προστέθηκαν χαρούμενες χορωδίες και πλούσια σκηνικά, με φανερά την προσπάθεια της προσαρμογής του έργου στις απαιτήσεις του σύγχρονου παιδιού. Οι πρωταγωνίστριες νεράιδες μάλιστα παντρεύτηκαν στο τέλος τους πρίγκιπες τους και όλες "έζησαν καλά κι εμείς καλύτερα"!

Παρά το γεγονός ότι δεν έχουμε δικό μας Άντερσεν στην Ελλάδα (ο Αίσωπος είναι πολύ μακρινός), έχουμε κι εμείς τη δική μας γοργόνα: Αυτή με τις γνωστές σχέσεις της με το ...βασιλιά Αλέξανδρο. Όμως για την ελληνική γοργόνα θα μιλήσουμε

μια άλλη φορά.

Λάκης Τσάκωνας

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Από το Νομικό Καρδούλη

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΜΟΥ “ΑΘΗΝΑ ‘87” Αθήνα, 27 Νοεμ. – Δεκ. 1987

Για τα 50 χρόνια από την ίδρυσή της, η Φιλοτελική Εταιρεία Αθηνών διοργάνωσε την παραπάνω έκθεση, η οποία λειτούργησε στο ξενοδοχείο ROYAL OLYMPIC και εγκαινιάστηκε από τον Δήμαρχο Αθηναίων κ. Μιλτιάδη Έβερτ.

Η έκθεση είχε την ηθική και υλική υποστήριξη των ΕΛΤΑ και του Δήμου Αθηναίων, και ήταν υπό την αιγίδα της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας.

Την Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν οι Θεόδωρος Καλκάνης (Επίτιμος Πρόεδρος), Εμμανουήλ Φωτάκης (Πρόεδρος), Αλκ. Καλογεράς και Κώστας Σφήκας (Αντιπρόεδροι), Νομικός Καρδούλης (Γ. Γραμματέας), Δημήτριος Δημητρίου (Οικονομικός Διαχειριστής) και Μάνος Αναγνώστου, Στ. Δουδούμης, Παν. Ιωαννίδης, Γ. Μορφόπουλος, Ν. Μπεργιόπουλος και Δ. Σκίντζης (Μέλη).

Στην τιμητική Επιτροπή ήταν οι Μελίνα Μερκούρη (Υπουργός Πολιτισμού και Επιστημών), Σπύρος Ράλλης (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών), Μιλτιάδης Έβερτ (Δήμαρχος Αθηναίων), Σταύρος Ξαρχάκος (Αντιδήμαρχος), Κώστας Κυριαζής (Πρόεδρος ΕΟΤ), Παντελής Λαζαρίδης (Γεν. Γραμματέας ΕΟΤ) και Πάνος Βουρνάς (Γεν. Διευθυντής ΕΛΤΑ).

Την Φιλοτελική Επιτροπή αποτέλεσαν οι Νία Στράτου (Δωρήτρια στέγης Ταχυδρομικού και Φιλοτελικού Μουσείου), Άγγελος Παπαιωάννου (Πρόεδρος ΕΦΟ), Χρήστος Σολιώτης (Επίτιμος Πρόεδρος ΕΦΟ), Στυλιανός Πρέσβης, Κων. Χατζημανωλάκης, και Δημ. Μπάστας (Επίτιμα Μέλη του ΔΣ της ΦΕΑ),

Ορέστης Βλαστός (Πρόεδρος του Συλλόγου Εμπόρων Γραμματοσήμων “Ο ΕΡΜΗΣ”), και Παντελής Δρόσος (Φιλοτελικός Μελετητής και αρθρογράφος).

Η Επιτροπή Συνεργασίας συγκροτήθηκε από τους Μωυσή Κωνσταντίνη (Σύμβουλο Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ), Γιάννη Ζέρβα (Προϊστάμενο Υπηρεσίας Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ), Βάσω Κωνσταντίνεα (Ζωγράφος, συνεργάτιδας του ΕΛΤΑ), Παναγιώτη Γράββαλο (ζωγράφος, συνεργάτη των ΕΛΤΑ), Αλεξάνδρου Ματσούκη (“Γραφικά Τέχνη Α.Ε.”) και των Χαράλαμπο Τζερεφό, Αναστάσιο Κατσικογιάννη (μελών της ΦΕΑ).

Την Ελλανόδικη Επιτροπή αποτέλεσαν οι Νίκος Καρδασιλάρης (Πρόεδρος), Μάνος Αναγνώστου (Γραμματέας), Νίκος Βασδέκης, Ορέστης Βλαστός, Νεοκλής Ζαφειρακόπουλος, Ανδρέας Ζέης, Παν. Ιωαννίδης, Αλ. Κοτοπούλης και Αγγ. Παπαιωάννου (Μέλη). Δόκιμα μέλη ήταν οι Ιάκωβος Βαγιάκης, Νίκος Μαλούχος, Νίκος Πόδας και Δημ. Σκίντζης.

Στο καθιερωμένο δείπνο των βραβεύσεων που πραγματοποιήθηκε στις 4/12/1987 απονεμήθηκαν οι ακόλουθες βραβεύσεις και τιμητικές διακρίσεις:

Μεγάλο Βραβείο Εθνικής Τιμητικής Τάξης: Π. Μολφέτας: *Επιστημάνσεις 1900-1901*.

Μεγάλο Βραβείο Κατηγορίας Συναγωνισμού: Ν. Πατεριμός: *Ελληνική Διοίκηση*.

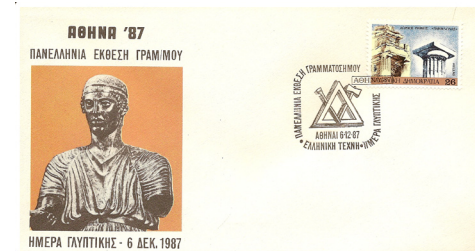
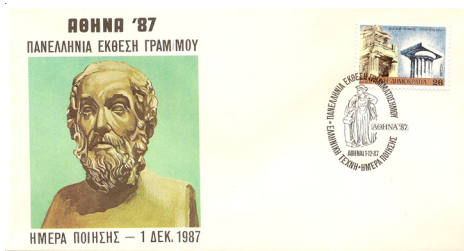
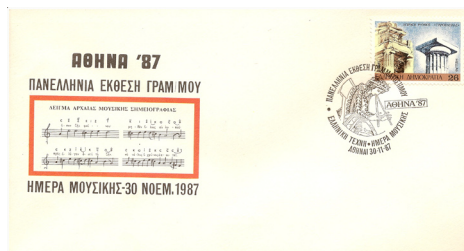
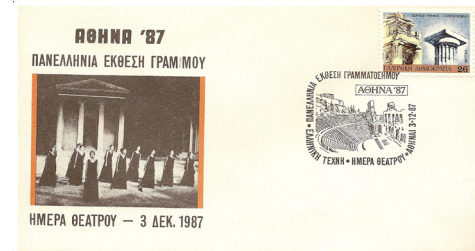
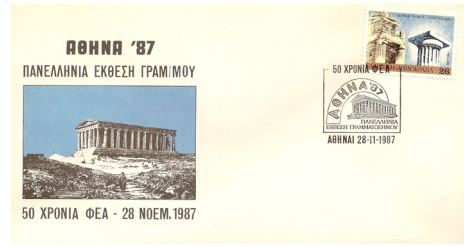
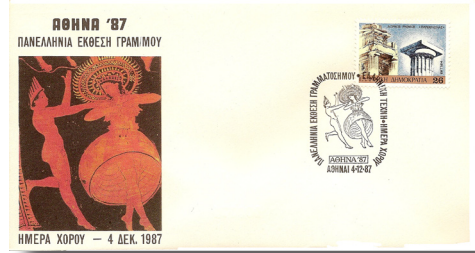
Μεγάλα Χρυσά Μετάλλια Εθνικής Τιμητικής Τάξης:

ΗΥΤΕ: *Ταχυδρομική ιστορία της Θεσσαλονίκης*.

Α. Μητάκης: *Ταχυδρομική ιστορία της Κρήτης*.

R.Simmermacher: *Ιόνια Νησιά 1790-1880*.

Μεγάλα Χρυσά Μετάλλια:

Μ. Μαρινάκης (με δώρο): *Ταχυδρομική ιστορία τής Κρήτης*.

Σ. Πατακιάς: *Βρετανική Διοίκηση Κύπρου 1878-1896*.

Χρυσά Μετάλλια

Β. Fenerci (Τουρκία): *Μεγάλες Κεφαλές Ερμού, περιόδου 1861-1886*.

Γ. Καρρέρ: *Ταχυδρομική σύνδεση Ιονίων με το εξωτερικό μέχρι το 1875*.

Γ. Ζησιμάτος: *Ταχυδρομική ιστορία τής Ρόδου 1309-1984* (Φιλολ.).

Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία Ολλανδίας: *Κρήτη* (τρίγλωσσο) (Φιλολ.).

Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία: *Φιλοτέλεια*.

Μεγάλα Επίχρυσα Μετάλλια

Α. Κωστόπουλος (με δώρο): *Ταχυδρομική ιστορία της Ελλάδος*.

Γ. Ζησιμάτος (με δώρο): *Γερμανικά Στρατιωτικά Ταχυδρομεία Δωδεκανήσου 1944-1945*.

Δ. Κυκιβαράκης: *Μελέτη σφραγίδων Κρήτης 1480-1914*.

Λ. Κανξίδης (με δώρο): *Σερβικά Ταχυδρομεία στην Ελλάδα*.

Ν. Λάχανος: *Πρώτες πτήσεις από και προς Ελλάδα 1929-1939*.

Επίχρυσα Μετάλλια:

Ν. Φουγιαζής (με δώρο): *Ιπτάμενος Ερμής*.

Π. Μαγουλάς: *Τοπία και μνημεία της Ελλάδας 1927-1933*.

Ι. Χριστοδούλου: *Εθνική Αντίσταση 1941-1945*.

Ν. Στράτου: *Δοκίμια Γαλλικών Γραμματοσήμων Δ. Γαλλάνη*.

Θ. Ξεφαρξός (με συγχ.): *Ιόνια νησιά*.

Ι. Περιστάνογλου (με δώρο): *Σφραγίδες Πρώτου και Δευτέρου τύπου*.

Ν. Πατεριμός (με δώρο): *Ταχυδρομική ιστορία Ελλάδος 1912-1914*.

Γ. Ζησιμάτος (με δώρο): *Τα ταχυδρομεία στα χωριά της Ρόδου κατά την Ιταλική Κατοχή 1912-1945*.

Μ. Πετραδάκης (με δώρο και συγχαρητήρια): *Ταχυδρομική ιστορία Δωδεκανήσου, Ιταλικά στρατιωτικά ταχυδρομεία 1940-1943*.

Α. Haskiya (με δώρο): *Πτήσεις από Ελλάδα προς Τουρκία και τανάπαλι*.

Γ. Καρατάσης (με δώρο): *Εκθέσεις και φιλοτελισμός*.

Α. Παπαδημητρίου: *Άνθη και μέλισσες*.

Ι. Χαλβατζιδόπουλος (με δώρο): *Το ποδό-*

σφαιρο.

Π. Λεούσης: *Εθνικοί ύμνοι και Πατριωτικά Τραγούδια*,

Δ. Μπεργιοπούλου: *Τοπία και μνημεία της Ελλάδος*.

Π. Λεούσης: *Οι άνθρωποι της μουσικής Μεγάλα Αργυρά:*

Ι. Ρεφανίδης: *Ιπτάμενος Ερμής*.

Α. Βάμβουρας: *1924-1932 Αναμνηστικές Εκδόσεις Γεγονότων της Ελληνικής Ανεξαρτησίας*.

Γ. Μωράκης: *Τα τοπία του 1942-1944*.

Ν. Πατεριμός: *Ταχυδρομική Ιστορίας Ελλάδας, 1915-1918*.

Ν. Πατεριμός: *Ταχυδρομική Ιστορίας Ελλάδας, 1918-1923*.

Ν. Μπεργιόπουλος: *Σκάκι και Φιλοτελισμός*.

Δ. Νούσης, *Ιστορία της Οφθαλμολογίας*.

Γ. Καρατάσης: (με δώρο) *Αεροπλάνα και Αεροπορικές Εταιρείες*.

Ν. Λαλεχός, *Τοπία και Μνημεία της Ελλάδας*.

Α. Αρτεμιάδης: *Τα πουλιά της Ευρώπης*,

Κ. Ανδρουλιδάκης: *Η τηλεοπτική εκπομπή "Το φιλοτελικό τέταρτο"* (φιλολογία).

Φ. Ε. Ε., Οδ. Μπέλλα: *Ο πόλεμος στην Αλβανία και η ταχυδρομική του ιστορία* (φιλολ.)

Φιλοτελική Εταιρεία Λέσβου: *Φιλοτελική Λέσβος* (φιλολ.).

Η Επιτροπή Βραβείων της έκθεσης Γραμματοσήμου "ΑΘΗΝΑ '87" απένειμε επίσης 16 ασημένια μετάλλια, 23 επάργυρα, 13 χάλκινα και 2 διπλώματα συμμετοχής

Στην κατηγορία Νεότητας (εκθέτες 12-13 ετών) βραβεύθηκαν με ασημένια μετάλλια οι Αλεξ. Μπεργιοπούλου (*Η φύση*) και Αλ. Τριαντάφυλλος (*Ο αθλητισμός και η ιστορία του*), με επάργυρα η Μ. Κοζιλάκη (*Πλωτά μέσα*) και Ιω. Ζαχαριάδης (*Μια φορά και έναν καιρό*).

Με ασημένια (εκθέτες 14-15 ετών) οι Μ. Δουδούμης (*Σφάλματα σε Γραμματοσήμα Κοινωνικής Προνοίας*) και ο Τούρκος Ι. Dorsan (*Εκθέσεις γραμματοσήμων στην Τουρκία*), ενώ με επάργυρο μέταλλο βραβεύτηκε ο Αρ. Λεκατσάς (*Αρχαία Ελληνική Τέχνη*).

Με μεγάλο επίχρυσο μέταλλο και δώρο (εκθέτες 16-18 ετών) βραβεύτηκε ο Αν. Μανωλούδης (*Η λιθογραφική έκδοση 1913-1923*), με ασημένιο οι Όμ. Ζαχαριάδης (*Αιγαίο Πέλαγος και Κρήτη*) και Άννα Κακαδιάρη (α. Φιλοτελι-

κή χαρτογραφία και β. Άγγελοι και μηνύματα), με επάργυρο ο Κ. Δημητρίου (*Ναυτιλία*) και με χάλκινο οι Όμ. Ζαχαριάδης (*Παίζουμε και ζωγραφίζουμε*) και Μπ. Σφήκα (*Ελληνική Μυθολογία και Αρχαία Τέχνη*).

Στην κατηγορία εκθετών 19-21 ετών ασημένιο μετάλλιο έλαβε η Δ. Καρατάσαλη (*Ιστορία της Μουσικής*), επάργυρο ο Γ. Μητάκης (*Ελληνικά γραμματόσημα με Κρητικά θέματα και Αναμνηστικές Σφραγίδες Κρήτης*), χάλκινο ο Αθ. Συγγελάκης και δίπλωμα συμμετοχής οι Δ. Συμεωνίδης (2) και Αν. Κούτση.

Στην έκθεση "ΑΘΗΝΑ '87" εκτέθηκαν επίσης πίνακες του καθηγητή της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης κ. Κων. Σκορδαρά που είχαν φιλοτεχνηθεί με μικρά κομμάτια γραμματοσήμων, ενώ οι εκθέτες που είχαν προσκληθεί τιμητικά από την Οργανωτική Επιτροπή της έκθεσης τιμήθηκαν με ασημένια πλακέτα και αναμνηστικό δίπλωμα.

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία εγκατέστησαν στο χώρο της έκθεσης Προσωρινό Ταχυδρομικό Γραφείο, το οποίο χρησιμοποίησε δέκα διαφορετικές σφραγίδες (μία για κάθε ημέρα της έκθεσης) και εγκατάστησε αυτόματη μηχανή τύπου FRAMA που εξέδιδε ειδική για την έκθεση ετικέτα-γραμματόσημο.

Στο χώρο της έκθεσης, η Οργανωτική Επιτροπή έθεσε στη διάθεση του κοινού:

α. Κατάλογο εκθετών και εκθεμάτων

β. Δέκα ειδικούς αριθμημένους εικονογραφημένους φακέλους με διαφορετικές παραστάσεις και αντίστοιχες αναμνηστικές σφραγίδες (ένα για κάθε ημέρα λειτουργίας της έκθεσης) στην τιμή των 75 δρχ. Για την ημέρα των εγκαινίων είχαν ετοιμαστεί 1500 φάκελοι, ενώ για τις υπόλοιπες ημέρες ανά 1000.

γ. 500 ίδιους ως άνω εικονογραφημένους φακέλους, χωρίς γραμματόσημο και σφραγίδα, προς 30 δρχ έκαστο.

δ. 1500 εικονογραφημένους φακέλους με την ετικέτα-γραμματόσημο τύπου FRAMA και σφραγίδα εγκαινίων της έκθεσης, προς 75 δρχ. έκαστο.

ε. 1500 εικονογραφημένους φακέλους με την ετικέτα-γραμματόσημο τύπου FRAMA, αριθμημένους και σφραγισμένους με χρονολογικό σήμαντρο του ΕΛΤΑ Πρώτης Ημέρας Κυκλοφορίας (27/11/1987), προς 75 δρχ έκαστο.

στ. 2000 αριθμημένους εικονογραφημένους φακέλους όπως οι προηγούμενοι, χωρίς

σφραγίδα, με FRAMA χωρίς ημερομηνία, προς 30 δρχ έκαστο.

Την εν γένει συμπαράσταση τους στην Πανελλήνια Έκθεση Γραμματοσήμου "ΑΘΗΝΑ '87" εξέφρασαν με δωρεές, αθλοθετήσεις και τιμητικά δώρα οι κατωτέρω:

ΔΩΡΗΤΕΣ

Ελληνικά Ταχυδρομεία	δρχ 400.000
(καθώς και γραμματόσημα και FRAMA)	
ΒΛΑΣΤΟΣ ΟΡΕΣΤΗΣ ΕΠΕ	50.000
(συν καταλόγους Ελλάδος – Κύπρου)	
Ζησιμάτος Γεράσιμος	50.000
Πρωτονοτάριος Πέτρος	50.000
Βασδέκης Νίκος	50.000
Εθνική Τράπεζα Ελλάδος	20.000
Ένωση Ελλήνων	
Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ	50.000
Δήμος Αθηναίων	300.000
Calogeras Denis (Βέλγιο)	17.000
Καλκάνης Θεόδωρος	15.000
Φωτάκης Εμμανουήλ	15.000
Φιλοτελική Εταιρεία Πειραιώς	15.000
Δρόσος Παντελής	
(σε ΦΠΗΚ Ελλάδας)	10.000
Ρούσσος Μιχαήλ	2.000
Παπαντωνίου Αντώνιος	2.000

ΑΘΛΟΘΕΤΕΣ – ΤΙΜΗΤΙΚΑ ΔΩΡΑ

Δήμαρχος Αθηναίων

Οργανισμός Ελληνικών Ταχυδρομείων

Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία

Φιλοτελική Εταιρεία Αθηνών

Φιλοτελική Ένωση Νέων ΦΕΑ

Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία

Φιλοτελική Εταιρεία Πειραιώς

Φιλοτελιστές των Αθηνών

Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ

Φιλοτελική Εταιρεία Λέσβου

Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία Θεσσαλονίκης

Καρατάσας Γιώργιος

Σεμιτάκης Πέτρος

Δρόσος Παντελής

Στράτου Νία

Φιλοτελική Εταιρεία Ηρακλείου Κρήτης

Ένωση Φιλοτελιστών Ηλιούπολης

Η έκθεση σχολιάστηκε με κολακευτικά λόγια από τον ημερήσιο και φιλοτελικό τύπο.

(Συνεχίζεται)

Περί της μύτης της ...Κλεοπάτρας!

Ο Γάλλος μαθηματικός, φυσικός και φιλόσοφος Μπλεζ Πασκάλ είχε πει πριν περίπου 400 χρόνια:

“Αν η μύτη της Κλεοπάτρας ήταν πιο κοντή, το πρόσωπο ολόκληρης της γης θα ήταν διαφορετικό.”

Άλλη, νεώτερο “απόφθεγμα”, κλασικό παράδειγμα της θεωρίας πάνω στα απρόβλεπτα, αναφέρει:

“Αν η Κλεοπάτρα είχε μία μεγάλη και άσχημη μύτη, ούτε ο Καίσαρας ούτε ο Μάρκος Αντώνιος θα την είχαν ερωτευτεί και η ιστορία της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας θα ήταν εντελώς διαφορετική”.

Αλήθεια, ήταν πράγματι μεγάλη η μύτη της Κλεοπάτρας; Και τι ρόλο έχει η μύτη της Κλεοπάτρας στην ιστορία;

Η μία άποψη διατείνεται πως αν η Κλεοπάτρα ήταν άσχημη δεν θα την είχε ερωτευτεί ο Αντώνιος και, προφανώς, δεν θα έκανε τους πολέμους που έκανε για χάρη της. Επομένως, ο δυτικός πολιτισμός θα ήταν διαφορετικός.

Είναι όμως η πρώτη φορά στην ιστορία που μια γυναίκα όχι ιδιαίτερα όμορφη κατακτά την επιτυχία και έχει σπουδαίες ερωτικές κατακτήσεις; Μήπως ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί και η Κλεοπάτρα;

Στην πραγματικότητα, η Κλεοπάτρα και ο Αντώνιος ήταν πολύ λιγότερο όμορφοι από όσο παρουσιάζονται σε γλυπτά και απεικονίσεις. Ίσως να ήταν και άσχημοι. Μία από τις ενδείξεις με βάση τις οποίες μπορεί κανείς να κρίνει την ομορφιά τους είναι τα νομίσματα της εποχής που έζησαν. Σε ένα από αυτά,

Η μοναδική φιλοτελική Κλεοπάτρα, και αυτή ωραιοποιημένη!

ρωμαϊκό, του 32 π.Χ., φαίνονται καθαρά τα προφίλ τους. Δεν θα έλεγε κανείς ότι είναι πανέμορφοι. Αντίθετα μάλιστα...

Η Κλεοπάτρα διαθέτει μέτωπο και πηγούνι που προεξέχουν, ιδιαίτερα λεπτά χείλη και μύτη που επίσης προεξέχει αρκετά. Αν μάλιστα λάβουμε υπόψη μας ότι πριν κοπτεί το νόμισμα, το δοκίμιο του πέρασε από τη “λογοκρισία” και την τελική έγκριση της ίδιας, τότε ίσως ο χαρακτήρας να αφάιρσε από τη μύτη της μερικά ακόμα χιλιοστά!

Η Lindsay Allason-Jones, διευθύντρια του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου του Νιουκάστλ (όπου μελετήθηκαν τα εικονιζόμενα νομίσματα) γράφει:

“Οι Ρωμαίοι συγγραφείς αναφέρονται στην Κλεοπάτρα ως μία γυναίκα έξυπνη και χαρισματική. Όμως πουθενά δεν γράφουν για τη σαγηνευτική φωνή της ή τη γοητευτική ομορφιά της”.

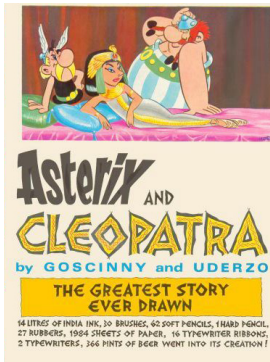
Ο Πλούταρχος, στη Ζωή του Καίσαρα, δίνει μια περίφημη περιγραφή της Κλεοπάτρας που μπαίνει κρυφά στο παλάτι τυλιγμένη με ένα κλινοσκέπασμα, από την οποία συμπεραίνεται ότι ήταν αρκετά μικροκαμωμένη:

“Έτσι, η Κλεοπάτρα, επιλέγοντας από όλους τους φίλους μόνο τον Απολλόδωρο τον Σικελιανό, μπήκε σε μια μικρή βάρκα και μόλις σκοτεινίασε έφτασε στο παλάτι. Και καθώς ήταν αδύνατο να ξεφύγει με άλλο τρόπο, άπλωσε ολόκληρο το σώμα της μέσα σε ένα σάκο και, αφού ο Απολλόδωρος έδεσε το στόμιο του σάκου με ένα σκοινί, την με-

Κλεοπάτρα και Αντώνιος: Από τα λίγα τεκμήρια για τη διερεύνηση της ομορφιάς τους και του μεγέθους της μύτης της πρώτης

τέφερε στο παλάτι, στον Καίσαρα. Από αυτό το τέχνασμα της Κλεοπάτρας, όπως λέγεται, ο Καίσαρας σαηνευήθηκε, διότι του εμφανίστηκε ως μια τολμηρή κοκέτα...” (XLIX).

Και πάλι ο Πλούταρχος, στη Ζωή του Αντωνίου (XXVII), μας πληροφορεί:

“Σε ότι αφορά την ομορφιά της, όπως είπαμε, δεν ήταν καμιά ασύγκριτη ομορφιά, ούτε πως εντυπωσίαζε εκείνους που την έβλεπαν. Όμως η συζήτηση μαζί της είχε μια ακαταμάχητη γοητεία και η παρουσία της, που συνδυαζόταν με πειστικότητα της ομιλίας και του χαρακτήρα της όπως διαχεόταν με τη συμπεριφορά της προς τους άλλους, είχε κάτι το διεγερτικό (stimulating).

Υπήρχε επίσης γλυκύτητα στους τόνους της φωνής της. Και η γλώσσα της, σαν ένα πολύχορδο όργανο, μπορούσε εύκολα να γυρίσει σε οποιαδήποτε γλώσσα επιθυμούσε... (πολύγλωσση)”.

Στο κείμενο του πασίγνωστου έργου Ο Αστεριξ και η Κλεοπάτρα, υπάρχει ο εξής διάλογος:

Αστεριξ: Δεν ξέρω τι να πω. Έχει πράγματι μία όμορφη μεγάλη μύτη.

Πανοραμίξ: Μια ωραία μυτούλα

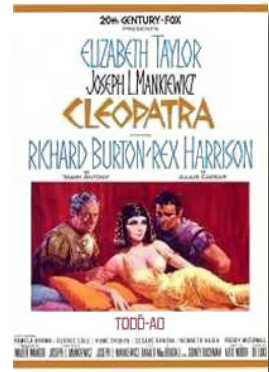
Ένας κόσμος γεμάτος υπερβολές! Ο Αστεριξ θέλει τη μύτη της Κλεοπάτρας μακριά και σουβλερή. Αντίθετα, οι Αιγύπτιοι που εκδίδουν συνεχώς νομίσματα με το πορτρέτο της, θέλουν να έχει μυτούλα κομψή και πρόσωπο γλυκό. Ο καθένας για δικούς του λόγους!

Οβελίξ: Είδες στ' αλήθεια τη μύτη της, Ιντεφίξ;

Επομένως, και για τον Αστεριξ ήταν δεδομένο πως η Κλεοπάτρα είχε μεγάλη μύτη.

Αν βέβαια πι-στέψουμε στις επιλογές του καλού σκηνοθέτη Joseph Mankiewicz, τα σχόλια μας για την ομορφιά της Κλεοπάτρας και τα προβλήματα της μύτης της κρίνονται τουλάχιστον ατυχή. Ο Μάνκιεβιτς επέλεξε για το καστ της κολοσσιαίας χολιγουντιανής ταινίας του Κλεοπάτρα και Αντώνιος τους -πανέμορφους στ' αλήθεια- Λιζ Τέιλορ και Ρίτσαρ Μπάρτον. Όμως άλλο το Χόλυγουντ και άλλο η ιστορική πραγματικότητα. Λογικό που επέλεξε ηθοποιούς με κανονικές μύτες. Μία μακριά ή άσχημη μύτη δεν πουλάει... Ούτε καν στον ελληνικό κινηματογράφο!

Π. Λ.

Μην ξεχνάτε: www.thematic-philatelist.gr

Τώρα και στα Αγγλικά!

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΔΕΣ

του Παντελή Λεούση

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

1900 Παρίσι.

Η Ολυμπιάδα του Παρισιού του 1900 είχε σαν κύριο χαρακτηριστικό της την παταγώδη αποτυχία, απογοητεύοντας τους θιασώτες του ολυμπιακού κινήματος και το βαρόνο ντε Κουμπερτέν. Όλες οι καλλιτεχνικές εκδηλώσεις αφορούσαν στην μεγάλη διεθνή εμπορική έκθεση της ίδιας χρονιάς, στους κόλπους της οποίας η 2^η Ολυμπιάδα είχε ενταχθεί. Δεν υπήρξε, φυσικά, ούτε τελετή έναρξης, ούτε τελετή λήξης. Οι αγώνες διεξήχθησαν μεμονωμένα, σε διάστημα 5 μηνών, ανάμεσα από διάφορες εκθεσιακές εκδηλώσεις καθαρά εμπορικού χαρακτήρα. Η προσέλευση αθλητών και φιλάθλων υπήρξε μηδαμινή.

1904 Σαιντ Λούις.

Όπως και οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 1900, στο Παρίσι, οι Αγώνες του 1904 είχαν και αυτοί δευτερεύοντα ρόλο. Αρχικά προγραμματισμένοι για το Σικάγο, Άλλαξαν αργότερα τόπο διεξαγωγής καθώς η Ολυμπιακή Επιτροπή αποφάσισε να τους συνδυάσει με την Εμπορική Έκθεση της Λουιζιάνας, ή οποία γιόρταζε τα 100 χρόνια της ένταξής της στις ΗΠΑ. Έτσι, η διοργάνωση μεταφέρθηκε στο γειτονικό St. Louis της Πολιτείας του Μιζούρι.

Εντούτοις η μουσική ήταν έντονα παρούσα καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της μεγάλης περιόδου. Πλήθος από μπάντες παιάνισαν εμβατήρια και λαϊκά τραγούδια της Δύσης, ενώ κατά τη διάρκεια των 217 ημερών που διάρκεσε η Έκθεση δόθηκαν 1087 συναυλίες, επιχορηγημένες από

το γραφείο καλλιτεχνικών εκδηλώσεων της Έκθεσης. Κατά την εναρκτήρια τελετή εκτελέστηκε ο Ύμνος της Δύσης του σημαντικού αμερικανού συνθέτη Τζον Νόουλς Πάιν

Εκατό χρόνια από την ένταξη της Λουιζιάνας στις ΗΠΑ

Λόγια και νότες του εθνικού ύμνου των ΗΠΑ

(1839-1906). Το έργο αυτό έπαιξε ρόλο άτυπου ύμνου της Παγκόσμιας Διεθνούς Έκθεσης. Ερμηνεύτηκαν επίσης τα έργα *Εμβατήριο της Λουιζιάνας* και *Κατά μήκος της πλατείας*, των εξίσου σημαντικών συνθετών Φρανκ βαν ντερ Στούκεν (1858-1929) και Χένρι Κ. Χάντρεϊ, αντίστοιχα.

Ήταν φανερό ότι οι ΗΠΑ ήθελαν με αυτό τον τρόπο να επιδείξουν τα καλλιτεχνικά επιτεύγματα και το υψηλό επίπεδο της δικής τους έντεχνης μουσικής, προβάλλοντάς την ως ισάξια με αυτή της Ευρώπης.

1908, Λονδίνο

Ο Βρετανικός σωβινισμός ήταν το κυρίαρχο στοιχείο αυτής της Ολυμπιάδας. Με τη βρετανική αυτοκρατορία στο μάξιμουμ της έκτασης και της δύναμής της, οι διοργανωτές επεδίωξαν τον εντυπωσιασμό με κάθε τρόπο.

Η τελετή έναρξης έλαβε χώρα στο στάδιο White City και –κατά τον

Κουμπερτέν– δεν είχε επιτυχία. Κυρίαρχο μουσικό ρόλο έπαιξε η μπάντα του Βασιλικού Ναυτικού, η οποία έπαιξε κομμάτια παραδοσιακής μουσικής. Σαλπικτές της Βασιλικής Σωματοφυλακής παιάνισαν μία φανφάρα και αμέσως μετά η φιλαρμονική

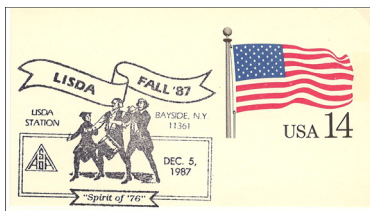

Το έμβλημα της ορχήστρας του Βασιλικού Ναυτικού

Παρτιτούρα του Αγγλικού εθνικού ύμνου

μπάντα των Γρεναδιέρων έπαιξαν το *God save the King/Queen*, τον παμπάλαιο Εθνικό Ύμνο της Αγγλίας, ενώ όλες οι σημαίες που κρατούσαν οι παραταγμένοι σημαιοφόροι όλων των χωρών έκλιναν σε χαιρετισμό. Κατά τη διάρκεια των αγώνων παίχτηκαν οι εθνικοί ύμνοι όλων των χωρών που συμμετείχαν, ενώ τυπικές ιρ-

Η τυπική Ιρλανδική μπάντα: φλάουτα και κρουστά

λανδικές μπάντες (φλάουτα και κρουστά, Εικ.) συνόδευαν τους αθλητές καθώς παραλάμβαναν τα βραβεία τους.

1912, Στοκχόλμη

Η ουδέτερη Σουηδία ανέλαβε τη διοργάνωση της 5^{ης} Ολυμπιάδας σε μία περίοδο που τα σημάδια διεθνώς προμήνυαν το μεγάλο κακό που έμελλε να πλήξει την Ευρώπη: τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Σε μία απόδειξη του υψηλού πολιτισμικού της επιπέδου, η Σουηδία υπήρξε η πρώτη χώρα που επιδίωξε να συνδυάσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες με μουσικά και άλλα πολιτιστικά δρώμενα.

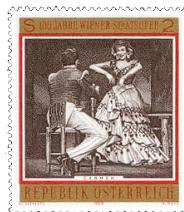
Ως παράπλευρες εκδηλώσεις της Ολυμπιάδας, η Σουηδική Κρατική Όπερα παρουσίασε πολλά μελοδράματα, μεταξύ των οποίων τα *Κάρμεν*, *Τόσκα*, *Μποέμ*, *Παραμύθια του Χόφμαν*, *Λόενγκριν*, *Ρωμύιους* και *Ιουλιέτα*. Διεξήχθη επίσης μεγαλειώδης φεστιβάλ χορωδιακής

μουσικής, στο οποίο έλαβαν μέρος 4000 χορωδοί από ολόκληρη τη χώρα. Διοργανώθηκαν επίσης διαγωνισμοί ζωγραφικής, γλυπτικής, αρχιτεκτονικής, μουσικής και ποίησης. Τον μουσικό διαγωνισμό νίκησε ο Ιταλός Τζοβάνι Πελεγκρίνι με το ορχηστρικό έργο *Ολυμπιακό Θριαμβευτικό Εμβατήριο*, κατακτώντας το χρυσό μετάλλιο.

Η Σουηδική Ολυμπιακή Επιτροπή προκήρυξε διαγωνισμό για την επιλογή επίσημου Ολυμπιακού Ύμνου των Αγώνων της Στοκχόλμης. Νικητής ανεδείχθη ο νεαρός σπουδαστής Helmer Alexandersson, γνωστός στους Σουηδούς από το πρώιμο μουσικό του ταλέντο. Ο Αλεξάντερσον ήταν ήδη σολίστ του βιολιού από την ηλικία των 9 ετών! Ο τίτλος του έργου ήταν *Μαραθών ή Θριαμβευτικό Εμβατήριο των Ολυμπιακών Αγώνων* και δεν είχε λόγια.

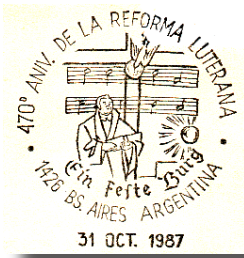
Υπάρχουν πληροφορίες που αναφέρουν ότι στις εκδηλώσεις συμμετείχε μία γερμανική μπάντα που ονομαζόταν "Βασίλισσα Βικτωρία της Σουηδίας".

Στην τελετή έναρξης ακούστηκε ο περήφανος προτεσταντικός ύμνος *Ισχυρό κάστρο είναι ο Θεός μας* (σύνθεση του ίδιου του Λουθήρου) και το εθνικό τραγούδι "Άκουσέ μας, Σβέα" (Σβέα =

1. Σκηνή από την *Κάρμεν* του Μπιζέ
2. Η Μ.Κάλας και παρτιτούρας της *Τόσκα* του Πουτσίνι
3. Σκηνή από τα *Παραμύθια του Χόφμαν* του Ζ. Όφενπαχ
4. Σκηνικό της όπερας *Μποέμ*
5. Σκηνή από τον *Λόενγκριν* του Βάγγερ

μυθική θεότητα των Σκανδιναβών, σχετική με τη γη).

Ο Λούθηρος και Ein feste Burg, τα πρώτα λόγια του γνωστού θρησκευτικού ύμνου του

6^η Ολυμπιάδα, 1916.

Ήταν προγραμματισμένη να γίνει στο Βερολίνο. Δεν πραγματοποιήθηκε όμως αφού ο πόλεμος που άρχισε το 1914 μαινόταν με μεγάλη σκληρότητα και οι προσπάθειες για Ολυμπιακή Εκεχειρία, κατά το αρχαιοελληνικό πρότυπο, δεν καρποφόρησαν, παρ' όλες τις προσπάθειες του βαρόνου ντε Κουμπερτέν.

Το 1916 η Ολυμπιακή Εκεχειρία δεν κατέστη δυνατό να εφαρμοστεί

7^η Ολυμπιάδα, Αμβέρσα 1920

Η 7^η Ολυμπιάδα διεξήχθη το 1920, στη φλαμανδική πόλη Αμβέρσα. Η επιλογή του Βελγίου για την ανάθεση της διοργάνωσής της ήρθε σαν ένας φόρος τιμής για τα όσα υπέστη η χώρα κατά το Α' Πόλεμο και για την φιλειρηνική της στάση. Ρόλο επίσης έπαιξε και η υψηλή πολιτισμική στάθμη της χώρας και η υπόσχεση για παράπλευρες καλλιτεχνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Δύο καινοτομίες που εισήχθησαν σ' αυτή την Ολυμπιάδα καθιερώθηκαν και έγιναν θεσμός. Αυτές ήταν η δημιουργία της Ολυμπιακής σημαίας με τους πέντε κύκλους σε

λευκό φόντο (κάθε κύκλος συμβολίζει μία ήπειρο), η οποία υψώνεται μαζί με τις σημαίες των χωρών που συμμετέχουν, και η εκφώνηση του ολυμπιακού όρκου. Και οι δύο ιδέες αποδίδονται στον βαρόνο ντε Κουμπερτέν, χωρίς αυτό να είναι απόλυτα εξακρι-

Ολυμπιακή Εκεχειρία

βωμένο. Σημειώτεον ότι οι πέντε ενωμένοι ολυμπιακοί κύκλοι είναι σύμβολο που βρέθηκε σε βωμό των Δελφών και συμβόλιζε την Ιερή Εκεχειρία, οι όροι της οποίας αναγράφονται στο δίσκο του Ιφίτου.

Κυρίαρχη μουσική προσωπικότητα των Αγώνων της Αμβέρσας ήταν ο βελγο-φλαμανδός συνθέτης Πέτερ Μπενουά (Peter Benois, 1834-1901). Η μουσική του

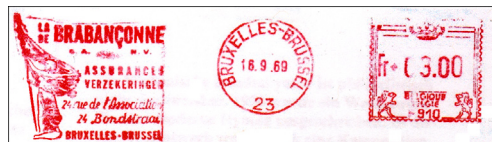
επελέγη για τη σπουδαιότητά της, έστω και αν ο ίδιος είχε πεθάνει από εικοσαετίας. Το έργο του, θρησκευτικού, εθνικού και λαϊκού χαρακτήρα (καντάτες, μεγάλα ορατόρια κλπ.) ήταν εξαιρετικά δημοφιλές στη χώρα και απέβλεπε στο άνοιγμα της φλαμανδικής μουσικής στα γαλλικά και δυτικοευρωπαϊκά πρότυπα.

Το πρώτο από τα επιλεγμένα έργα του παίχτηκε κατά τα εγκαίνια του νέου Ολυμπιακού σταδίου. Είχε τίτλο *Πνεύμα της Πατρίδας* και το ερμήνευσαν 1200 μουσικοί. Λίγο πριν τα επίσημα εγκαίνια ακούστηκε στο ίδιο στάδιο ένα μεγάλο ορατόριο και η καντάτα *Μούσα της Ιστορίας*. Σε αυτή την εκτέλεση έλαβαν μέρος 2700 μουσικοί!

Τρίτο έργο του Benois ήταν το *Βουνό*, που

Πέτερ Μπενουά

Η Μπραμπανσόν, εθνικός ύμνος του Βελγίου

ερμηνεύτηκε κατά τα επίσημα εγκαίνια της Ολυμπιάδας, μαζί με το φωνητικό έργο *Ω! Βορρά, πόσο σ' αγαπώ* του Σουηδού Χάλστρεμ (1826-1901), γνωστού και ως Ίβαρ Κρίστιαν. Προηγήθηκε η *Μπραμπανσόν*, ο Εθνικός Ύμνος του

1920, Αμβέρσα: Η πρώτη Ολυμπιακή ορκομωσία των σύγχρονων Ολυμπιάδων

Βελγίου.

Μία σουηδική χωρωδία που συμμετείχε στις μουσικές εκδηλώσεις ερμήνευσε τον παραδοσιακό ψαλμό *Naar Wijd en Zijd* καθώς και το εθνικιστικό έργο *Άκουσέ μας, Σβέα* του Έλκοφ με συνοδεία στρατιωτικής μπάντας.

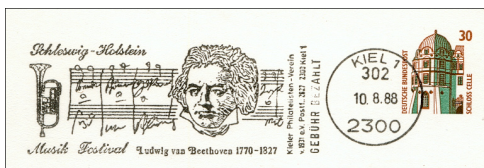
Οι Βέλγοι είχαν επίσης προκηρύξει διαγωνισμό για την επιλογή Ολυμπιακού Ύμνου. Η νικητρία σύνθεση ήταν του Βέλγου Georges Monier, η οποία και βραβεύτηκε με επίχρυσο μετάλλιο. Αργυρό μετάλλιο έλαβε το τραγούδι του Ιταλού Oreste Riva που είχε τον επιτυχημένο ελληνοπρεπή τίτλο *Επινίκειον*. Οι στιχουργοί που προκρίθηκαν ήταν οι Oreste Riva, με το τραγούδι *Canzoni Olimpioniche* (τραγούδια των ολυμπιονικών), Andrea Cook, Βρετανός, με το *Olympic Games of Antwerp* (Ολυμπιακοί Αγώνες της Αμβέρσας) και M. Bladel, Βέλγος, με το *La louange des dieux* (Εγκώμιο των θεών). Βραβεύτηκαν και οι τρεις με επίχρυσο, αργυρό και χάλκινο μετάλλιο, αντίστοιχα.

Στα παραλειπόμενα της Ολυμπιάδας της Αμβέρσας ανήκει ένα ευτράπελο που συνέβη με τον Ιταλό βαδιστή στο αγώνισμα των 3000 μ. βάδην Ugo Frigerio. Καθ' όλη τη διάρκεια του αγωνίσματος ζητούσε επίμονα από τους θεατές να τον εμψυχώνουν με χειροκροτήματα και άλλες εκδηλώσεις. Κάποια στιγμή μάλιστα πλησίασε τον διευθυντή της μπάντας και του έδωσε παρτιτούρες με εύθυμα κομμάτια (που τις είχε;!) που θεωρούσε ότι

θα τον εμψύχωναν, συχνά δε παραπονιόταν ότι η εκτέλεσή τους δεν ήταν αρκετά ζηρηρή! Τελικά, φαίνεται ότι η επίδραση της μουσικής απέδωσε ικανοποιητικά, εφόσον ο ενθουσιώδης και εκδηλωτικός Frigerio κατέκτησε το χρυσό μετάλλιο.

8^η Ολυμπιάδα, Παρίσι 1924

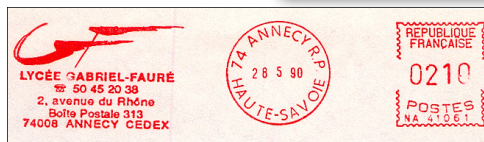
Το Παρίσι είναι η πρώτη πόλη που για δεύτερη φορά διοργάνωσε Ολυμπιάδα και η πρώτη που χαρακτηρίστηκε από οργανωτική επαγγελματική τελειότητα (ίσως για να εξιλεωθούν οι Γάλλοι για το φιάσκο του 1900!). Είναι επίσης η πρώτη φορά που το ραδιόφωνο μπήκε στην υπηρεσία ενός τέτοιου σημαντικού γεγονότος, μεταδίδοντας περιγραφές των αγωνισμάτων, αποτελέσματα, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, κλπ. Αυτές οι τελευταίες ήταν πλούσιες και πολυήμερες. Διήρκεσαν αρκετές εβδομάδες. Μέσα στα άλλα, ερμηνεύτηκαν έργα Μπετόβεν, Προκόφιεφ,

Μπετόβεν,
Προκόφιεφ,
Όνγκερ,
Βάγκνερ και
Φορέ.
Έργα τους
ακούστηκαν
στην παρισινή
Ολυμπιάδα του
1924

Ούγκο Φριτζέριο

Φορέ, Ραβέλ, ντε Φάγια και Στραβίνσκι. Ήταν στην κριτική επιτροπή του μουσικού διαγωνισμού της Ολυμπιάδας του 1924

Βάγκνερ (*Τριστάνος και Ιζόλδη*), Όνεγκερ (*Βασιλιάς Δαβίδ*) και Φορέ (*Προμηθέας*).

Κατά την Ολυμπιάδα του Παρισιού δεν γίνεται πουθενά αναφορά σε Ολυμπιακό Ύμνο. Είναι όμως γνωστό ότι γράφτηκε τέτοιος ύμνος από τον Jules Yber, χωρίς να είναι βέβαιο αν εκτελέστηκε τελικά.

Η επιτροπή κρίσεως του καθιερωμένου διαγωνισμού μουσικής σύνθεσης αποτελέστηκε από μουσικές προσωπικότητες μεγάλου κύρους, όπως οι Μπέλα Μπάρτοκ, Αντουάν Σαρπαντιέ, Πολ Ντικά, Ζορζ Ενέσκου, Μανουέλ Ντε Φάγια, Αρτούρ Όνεγκερ, Ιγκόρ Στραβίνσκι, Μορίς Ραβέλ και Γκαμπριέλ Φορέ.

Τελικά καμία από τις συνθέσεις που υποβλήθηκαν δεν κρίθηκε ικανή για βράβευση.

Κατά την έναρξη των αγώνων αναφέρεται ότι απαγγέλθηκε το ανέκδοτο ποίημα του Γάλλου λογοτέχνη και Ακαδημαϊκού Jean Richerpin *Salut aux athlètes* (χαίρετισμός στους αθλητές), αφιερωμένο στους αθλητές της Ολυμπιάδας.

Με την έναρξη, περισσότερες από 500 υπέροχοι φωνές τραγούδησαν με μοναδικό τρόπο τη *Μασσαλιώπιδα*.

Μετά την έπαρση της σημαίας η ορχήστρα έπαιξε τη *Φανφάρα του Αγίου Σεβαστιανού* του Claude Debussy και μετά τους κανονιοβολισμούς ακούστηκε το *Ηρωικό Μαρς* του Camille Saint-Saens που τραγούδησε χορωδία 700 από-

μων. Δύο φημισμένες χορωδίες της εποχής ταξίδεψαν από μακριά για να συμμετάσχουν στην Ολυμπιακή γιορτή. Ήταν η *Χορωδία των Παιδαγωγών της Πράγας* και οι *Crick-Sicks* της πόλης του Τουρκοίng (σύνορα Γαλλίας-Βελγίου).

Στην τελετή έναρξης έλαβαν επίσης μέρος η μουσική της Δημοκρατικής Φρουράς, οι φιλαρμονικές του 31^{ου} και του 46^{ου} συντάγματος πεζικού, καθώς και η φιλαρμονική του 21^{ου} αποικιακού συντάγματος.

Νότες και λόγια του γαλλικού εθνικού ύμνου και ο συνθέτης του Rouget de Lisle

Ο δισκοβόλος του Δημητριάδη. Νίκησε στο διαγωνισμό γλυπτικής του 1924

Αξίζει τέλος να σημειωθεί ότι στον καλλιτεχνικό διαγωνισμό γλυπτικής της Ολυμπιάδας του Παρισιού νικήτης αναδείχτηκε ο Έλληνας γλύπτης Κωνσταντίνος Δημητριάδης με το έργο του *Δισκοβόλος* που κοσμεί την Αθήνα, στη συμβολή των οδών Ηρώδου Αττικού και Βασιλέως Κων/ντίνου, απέναντι από την είσοδο του Καλλιμάρμαρου Σταδίου.

(Συνεχίζεται)

Στην κριτική επιτροπή του διαγωνισμού μουσικής σύνθεσης της Ολυμπιάδας του Παρισιού συμμετείχαν επίσης οι: Μπάρτοκ, Σαρπαντιέ, Ντικά και Ενέσκου

Σαφράν, ή ζαφορά

Οι γείτονες Ιταλοί, κοντά στα πολλά για τα οποία καμαρώνουν –όχι άδικα-, καυχώνται τώρα και για το περίφημο σαφράν τους. Σε τέτοιο βαθμό μάλιστα, ώστε το έβγαλαν και γραμματόσημο (Εικ.1). Η έκδοση υπάγεται σε μία περιοδική σειρά με τον τίτλο "Made in Italy", με την οποία οι Ιταλοί προβάλλουν τα καλύτερα προϊόντα της βιομηχανίας, της λαϊκής τέχνης και της γαστρονομίας τους.

Το Zafferano dell'Aquila, είναι αντιπροσωπευτικό προϊόν της περιοχής της πόλης Ακουίλα (72.240 κατοίκοι), της περιοχής του Αμπρούτσο (κεντρική Ιταλία), έχει μάλιστα εξασφαλίσει Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης.

Το σαφράν ή ζαφορά είναι οι στήμονες του φυτού *Crocus sativus* Linnaeus, γνωστού με το κοινό όνομα κρόκος. Ανήκει στην οικογένεια Iridaceae που αριθμεί 80 είδη. Αυτοφείς κάποτε από την Περσία ως τη Μεσόγειο, καλλιεργείται εδώ και πολλά χρόνια, τόσο στην Ελλάδα (Εικ. 2) (περιοχή της Κοζανής) όσο και σε άλλες χώρες.

Υπολογίζεται ότι χρειάζονται 85.000 λουλουδία για να συγκομισθεί ένα κιλό από στήμονες κρόκου. Όταν μάλιστα αποξηραθούν για να μπορούν να διατηρηθούν, χάνουν περίπου τα 4/5 του αρχικού τους βάρους. Ξεροί, οι στήμονες, αποκτούν χαρακτηριστικό κόκκινο χρώμα.

Από ένα κιλό φρέσκους στήμονες κρόκου, το τελικό προϊόν είναι 200 γραμμάρια σαφράν. Γι' αυτό και το προϊόν είναι ιδιαίτερα ακριβό.

Η ιστορία του σαφράν ξεκινάει από την ανατολή. Πρώιμες αναφορές χρήσης του φυτού αυτού βρίσκονται στην Μικρά Ασία. Ο Όμηρος κάνει μνεία του σαφράν στην *Ιλιάδα*. Στον πάπυρο του Ebers (1600 π.Χ.) αναφέρεται ότι το χρησιμοποιούσαν οι Αιγύπτιοι ως φαρμακευτικό προϊόν. Η βασίλισσα Κλεοπάτρα το χρησιμοποιούσε σαν αρωματικό και κάποιοι Φαραώ σαν αρωματική και σαγηνευτική ουσία. Χρησιμοποιούταν επίσης σε ναούς.

Η χρήση του σαφράν απαντάται στην Μινωική αλλά και στην Κλασική Ελλάδα. Οι πρόγονοί μας το χρησιμοποιούσαν ως αρωματικό, καθώς και ως χρωστική ουσία. Τοιχογραφίες που παρουσιάζουν λουλουδία κρόκου μπορεί κανείς να βρει στις ανασκαφές των Μινωικών Ανακτόρων (Εικ. 3).

Στους αρχαίους Έλληνες ήταν γνωστές και οι φαρμακευτικές ιδιότητες του σαφράν καθώς το χρησιμοποιούσαν για να καταπολεμήσουν την αϋπνία και για να συνέλθουν από την πολλή οινοποσία. Επίσης χρησιμοποιούνταν ως άρωμα στα λουτρά αλλά και σαν αφροδισιακό.

Οι Άραβες απέδιδαν στο σαφράν αναισθητικές ιδιότητες και είναι αυτοί που το εισήγαγαν στην Ισπανία τον 10° αιώνα.

Σήμερα χρησιμοποιείται σε όλο το κόσμο στην ζαχαροπλαστική, στην αρτοποιεία καθώς και ως μέρος διαφόρων διασήμων πιάτων όπως για παράδειγμα στην ισπανική παέλια, της οποίας αποτελεί απαραίτητο συστατικό.

Π.Λ.

1

2

3

Ντοράντο Πιέτρι, ο ήρωας μαραθωνοδρόμος

Το όνομα του Ντοράντο Πιέτρι (1885-1942) είναι συνδεδεμένο με ένα από πιο συγκλονιστικά επεισόδια στην ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων. Και ενώ συνήθως οι αθλητές των Ολυμπιάδων μένουν στη ιστορία επειδή κατακτούν μετάλλια, αυτός έγινε θρύλος επειδή δεν κατέκτησε κανένα, αν και έφτασε πρώτος στο νήμα.

Ο Πιέτρι ήταν ένας μικροκαμωμένος άνδρας, με ύψος 1,59. Γεννήθηκε κοντά στο Κορέτζιο της Ιταλίας, γρήγορα όμως η οικογένεια του μετακινήθηκε στο Κάπρι, όπου ο Πιέτρι από νεαρός μπήκε στη βιοπάλη, δουλεύοντας ως σερβιτόρος. Για χόμπι είχε από μικρός το ποδήλατο και το τρέξιμο.

Το 1904, ο πιο γνωστός Ιταλός δρομέας της εποχής, ο Pericle Pagliani, συμμετείχε σε έναν αγώνα δρόμου στο Κάπρι. Ο Πιέτρι, που ήταν ακόμα με τα ρούχα της δουλειάς, άρχισε να τρέχει πίσω του και τον ακολούθησε ως το τέλος. Λίγες μέρες μετά έλαβε μέρος στον πρώτο επίσημο αγώνα και ήρθε δεύτερος στα 3000 μ.

Έκτοτε οι επιτυχίες διαδέχτηκαν η μία την άλλη. Νίκησε σε αγώνα 30 χλμ στο Παρίσι και στους προκριματικούς για τους ενδιαμέσους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας (1906) ήρθε πρώτος. Όμως στην Αθήνα δεν τα κατάφερε. Χρειάστηκε να εγκαταλείψει στο 24^ο χλμ. εξαιτίας εντερικών προβλημάτων και ενώ προηγεί-

το των αντιπάλων του κατά 6 λεπτά.

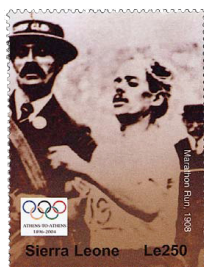
Οι επιτυχίες συνεχίστηκαν το 1907 (1^{ος} στο ιταλικό πρωτάθλημα στα 5000 και 20.000 μ. κλπ).

Όταν ήρθε η Ολυμπιακή χρονιά του 1908, ο Πιέτρι, που στους προκριματικούς του Μαραθωνίου της Ιταλίας είχε κάνει εθνικό ρεκόρ με 2 ώρες και

38', κλήθηκε να αγωνιστεί στην Ολυμπιάδα του Λονδίνου.

Οι 56 Μαραθωνοδρόμοι ξεκίνησαν από τον Πύργο του Γουίντσορ στις 24 Ιουλίου, σε διαδρομή που για πρώτη φορά έφτανε τα 42,195 χλμ. Ο Πιέτρι στην αρχή ακολούθησε συντηρητική τακτική, κάνοντας οικονομία δυνάμεων. Σιγά-σιγά όμως άρχισε να κερδίζει έδαφος και να ξεπερνά τους αντιπάλους του. Στο 32^ο χλμ ήταν ήδη δεύτερος και στο 39^ο οδηγούσε την κούρσα.

Έμειναν ακόμα λίγα χιλιόμετρα για τον τερματισμό. Οι φίλαθλοι φώναζαν στους αθλητές, ενημερώνοντας για την απόσταση που απέμενε. Όμως ο Πιέτρι δεν ήξερε αγγλικά. Νόμισε ότι πλησίαζε στον τερματισμό και ανέπτυξε ακόμα μεγαλύτερη ταχύτητα. Η υπερπροσπάθεια από τη μια, η μεγάλη ζέστη από την άλλη, άρχισαν να τον εξαντλούν. Μέσα στα άλλα, έχανε και την διαύγεια του μυαλού του. Φτάνοντας στο στάδιο έχασε το δρόμο. Οι κριτές τον υποχρέωσαν να κάνει ένα γύρω

Μερικές από τις αναμνηστικές σφραγίδες που χρησιμοποιήθηκαν για να τιμήσουν τον Πιέτρι

για να μπει στη σωστή διαδρομή. Και πάλι όμως μπήκε πρώτος. Αλλά δεν άντεχε άλλο. Τρίκλιζε και παραπατούσε. Οι δυνάμεις του τον εγκατέλειπαν. Έπεσε κάτω την πρώτη φορά. Οι κριτές το στήριξαν να σηκωθεί. Συνέχισε τρεκλίζοντας. Όλο το στάδιο, όρθιο, παρακολουθούσε με κομμένη την ανάσα την αγωνιώδη προσπάθεια του ηρωικού αθλητή που με κίνδυνο πια της ζωής συνεχίζει τον αγώνα. Βήμα το βήμα, έπεσε ακόμα δύο φορές, τρεις, τέσσερες, μέχρι να φτάσει στο νήμα. Το έκοψε τελικά, αλλά με τη βοήθεια και τη στήριξη των κριτών... Ο τελικός χρόνος του ήταν 2 ώρες 54'46"4, αλλά για τα τελευταία 500 μ. χρειάστηκαν δέκα ολόκληρα λεπτά.

Πίσω από τον Πέτρι ακολουθούσε ο Αμερικανός Τζον Χέις. Όπως ήταν φυσικό, έκανε ένσταση και κέρδισε την 1^η θέση, ενώ ο Ιταλός ακυρώθηκε. Το έμαθε αργότερα. Είχε μεταφερθεί άμεσα στο νοσοκομείο σε άσχημη κατάσταση.

Dorando con la coppa d'argento della regina Alessandra

Το δράμα του Πιέτρι συγκίνησε ολόκληρο τον κόσμο. Η προσπάθεια του τον κατέστησε σύμβολο της ανθρωπίνης θέλησης. Η βασίλισσα Αλεξάνδρα της Αγγλίας, εντυπωσιασμένη και αυτή από τον ηρωισμό του, τον κάλεσε δύο μέρες μετά στα ανάκτορα και του απένειμε επίχρυσο κύπελλο, τιμώντας την υπέροχη προσπάθεια του.

Βέβαια, ο Πιέτρι, αποδεικνύοντας την αθλητική του ανωτερότητα, πήρε δύο φορές τη ρεβάνς από τον Χέις. Τον κέρδισε στο μαραθώνιο της Νέας Υόρκης το 1908 και το 1909. Όμως το Ολυμπιακό μετάλλιο είχε χαθεί...

Ο γνωστός συγγραφέας Άρθουρ Κόναν Ντόιλ, που ήταν μεταξύ των θεατών ως χρονοκογράφος του Daily Mail, έγραψε την άλλη μέρα στην εφημερίδα του:

“Ο μεγάλος άθλος του Ιταλού δεν θα μπορέσει ποτέ να διαγραφεί από τα αρχεία του αθλητισμού, οποιαδήποτε και αν είναι η απόφαση των κριτών.”

Πέρασαν 100 χρόνια από την ιστορική για τον αθλητισμό ημέρα του κατορθώματος του Πιέτρι. Οι συμπατριώτες του τον τίμησαν με διάφορες εκδηλώσεις μνήμης, με άρθρα, με δημοσιεύσεις, αλλά και με ένα γραμματόσημο που τον απεικονίζει ακριβώς τη στιγμή του δραματικού φινάλε. Όταν υποβασταζόμενος από τους κριτές κόβει το νήμα του τερματισμού.

Λάκης Τσάκωνας

Επάνω: ο Πιέτρι παραλαβαίνει το κύπελλο από τη βασίλισσα Αλεξάνδρα. Αριστερά: Ο Πιέτρι φωτογραφίζεται με το κύπελλο. Δεξιά, Κάρτα Μάξιμουμ με την πρόσφατη ιταλική έκδοση γραμματοσήμου προς τιμήν του

Η ΜΟΝΗ ΑΓΙΑΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΤΟΥ ΣΙΝΑ

του Παντελή Λεούση

Η πολύπαθη Χερσόνησος του Σινά (που πήρε το όνομά της ή από την αραβική λέξη "σιν" = δόντι, ή από τη θεά Σιν = Σελήνη των πανάρχαιων κατοίκων της) φιλοξενεί στους ...αφιλόξε-
νους ορεινούς όγκους της ένα σπουδαίο ιστορι-
κό μοναστήρι: αυτό της Αγίας Αικατερίνης.

Χερσόνησος του Σινά έχει μακράιωνη ιστορική θρη-
σκευτική παράδοση. Κατά τον Διόδωρο το Σικελιώτη, ο θεός Βάαλ είχε εδώ τους πι-
στούς του. Υπάρχει μάλιστα και μια οροσειρά με το όνομα Βάαλ. Ο πεθερός του Μω-
υσή, προπομπος της λατρείας του Θεού της Γραφής, λάτρευε
εδώ τον Ύψιστο θεό. Εδώ ο Μωυσής, στο σημείο που βρίσκεται η "φλεγό-
μενη (και μη καιόμενη) βάτος", πήρε χρίσμα
του αρχηγού των Εβραίων 1200 χρόνια πριν το Χριστό. Στο όρος Σινά πήρε, κατά τη Γραφή, τις
δέκα εντολές γραμμένες σε δύο πέτρινες πλάκες
κι από δω, ύστερα από μια περιπλάνηση που
κράτησε σαράντα χρόνια, οδήγησε τους Εβραί-
ους στην Παλαιστίνη.

Καθώς η εβραϊκή Βίβλος αναγνωρίζεται από
το χριστιανισμό (Παλαιά Διαθήκη), το Σινά από
τα πρώτα χρόνια του θα θεωρηθεί περιοχή θε-
οβάδιστη, θα δημιουργηθούν
σκήτες και, με την αναγνώ-
ριση του χριστιανισμού από

τον Κωνσταντίνο, θα δημιουργηθεί το πρώτο
μοναστήρι από την μητέρα του Ελένη, το αρχαι-
ότερο χριστιανικό κτίσμα του κόσμου. Ήταν μία
εκκλησία και ένα πύργος για την προστασία από
τις επιδρομές των βαρβάρων, και τα δύο στον
τόπο της ιερής βάτου (330 - 335).

Στη σημερινή του μορφή, το μο-
ναστήρι χτίστηκε διακόσια περίπου
χρόνια μετά, από τον Ιουστινιανό. Ο
μεγάλος αυτοκράτορας χρηματοδό-
τησε το έργο χρησιμοποιώντας τα
εισοδήματα της κατακτημένης Αιγύ-
πτου. Αρχιτέκτονας ήταν ο Στέφανος
Αιλίσσιος. Όταν τέλειωσε το κτίσιμο
– κράτησε από το 542 ως το 565 -
έφερε Έλληνες φρουρούς από τον
Πόντο, μαζί με τις οικογένειες τους.

Οι φρουροί θα υπεραμύνονταν της
ακεραιότητας του μοναστηριού, τα δε μέλη των
οικογενειών τους θα το υπηρετούσαν.

Σήμερα, αυτοί οι Έλληνες φρουροί είναι οι
εξισλαμισμένοι Άραβες, που αποζούν από την
υπηρεσία του μοναστηριού.

Όμως οι φρουρές δεν έχουν διαχρονικές δυ-
νατότητες. Το μοναστήρι πέρασε πολλές περι-
πέτειες στο διάβα των αιώνων. Σφαγές των μο-
ναχών από επιδρομές βαρβάρων, όπως αυτή
του 400, λεηλασίες, καταστροφές...

Σύμφωνα με την
παράδοση, το μονα-
στήρι σώθηκε απ' τη
μουσουλμανική επι-

Η αφιλόξενη χερσόνησος του Σινά: γεμάτη βουνά και ερήμους

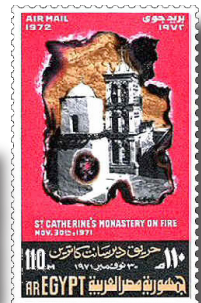

Κωνσταντίνος & Ελένη σε ανάγλυφη εικόνα.

Ο πρώτος αναγνώρισε τον χριστιανισμό.

Η μητέρα του ίδρυσε τη μονή Σινά.

Δεξιά, ο Ιουστινιανός έδωσε τη σημερινή μορφή της

Εξωτερική άποψη της μονής Σινά, με το οχυρό
τείχος από την εποχή του Ιουστινιανού.
Δεξιά, έκδοση του 1972, αναμνηστική της πυρκαγιάς
που υπέστη η Μονή του Σινά στις 30.11.1971

δρομή χάρη στο Μωάμεθ. Όταν αυτός ήταν ακόμα οδηγός εμπορικών караβανιών, συχνά ζητούσε φιλοξενία εκεί και διατηρούσε φιλικές σχέσεις με τους καλόγερους. Έτσι, όταν κήρυξε τη νέα θρησκεία, οι παλιό του φίλοι δε δυσκολεύτηκαν να του αποσπάσουν ένα ασφαλιστήριο έγγραφο που τους έδωσε το δικαίωμα να κινούνται άνετα μέσα στη θάλασσα του μουσουλμανισμού που κατέκλυσε τη χερσόνησο. Βέβαια, αργότερα, οι μουσουλμάνοι όχι μόνο λεηλατήσανε το μοναστήρι αλλά έκαναν το καθετί για να καταστήσουν αβίωτη την παραμονή των καλόγερων εκεί. Εντούτοις, οι καλόγεροι, με καλή πολιτική, κατόρθωσαν τελικά να επιπλεύσουν. Χτίσανε μάλιστα κι ένα τζαμί!

Με την ίδια διπλωματικότητα, θ' αποσπάσουν και στα χρόνια των Σταυροφοριών την παπική προστασία, δημιουργώντας το λαϊκό Τάγμα των Σιναϊτών και καθιερώνοντας το παράσημο της Αγίας Αικατερίνης.

Το 1517, με την κατάκτηση της Αίγυπτου από τους Οθωμανούς, το μοναστήρι γνώρισε περίοδο ευημερίας. Ο σουλτάνος Σελήμ ο Δ', όχι μόνο αναγνώρισε τα παλαιά προνόμια, αλλά χορήγησε και νέα στο μοναστήρι. Εξάλλου, με τις άριστες σχέσεις που το μοναστήρι διατηρούσε με τη Δύση και με τις δωρεές πολλών Γάλλων και Ισπανών βασιλιάδων, το Σινά γινόταν όλο και πλουσιότερο. Ταυτόχρονα, το μετόχι του Σινά στο Ηράκλειο της Κρήτης, όχι μόνο απολάμβανε ειδικά προνόμια των δόγηδων της Βενετίας, αλλά συντηρούσε και σχολείο από το οποίο αποφοίτησαν ο Κύριλλος ο Λούκαρις, ο Μελέτιος ο Πηγάς και ο ζωγράφος Δομνίκος Θεοτοκόπουλος. Αργότερα, στα χρόνια της γαλλικής κατοχής, ο Ναπολέων διατάζει το στρατηγό Μενόν να χτίσει στο μοναστήρι ένα τοίχο που καταστράφηκε από σεισμό και διακηρύττει ότι "οι καλόγεροι του είναι σοφοί και πολιτισμένοι άντρες που κατοικούν ανάμεσα

σ' απολίτιστες φυλές".

Ένα μεγάλο κεφάλαιο της ιστορίας του Σινά σχετίζεται με το λεγόμενο "Σιναϊτικό ζήτημα" που άρχισε στις αρχές του 16^{ου} αιώνα και λύθηκε οριστικά μόλις στις μέρες του πατριάρχη Μελέτιου, το 1932. Σ' αυτό αναμιγνύονται Πατριαρχεία Ιεροσολύμων, Αλεξάνδρειας και Σινά, προστριβές για το δικαίωμα των μοναχών να ιεραουργούν στην εκκλησία τους, στο μετόχι του Καΐρου...

Ο περιφημότερος ηγούμενος του Σινά είναι πάντως ο Ιωάννης, ο συγγραφέας της *Κλίμακας*, (525 - 605). Οφείλει τη φήμη του στο μοναδικό αυτό ασκητικό σύγγραμμα που πηγάζει από τη στωϊκή και κυνική φιλοσοφία και που υπήρξε και το ίδιο πηγή για τους νεότερους υπαρξιακούς φιλόσοφους.

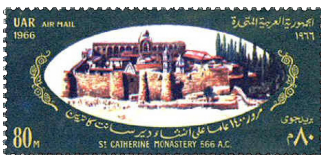
Σήμερα ο αρχιεπίσκοπος του όρους Σινά είναι ο εκάστοτε ηγούμενος του μοναστηριού, ο οποίος εκλέγεται απ' τους μοναχούς. Η Αρχιεπισκοπή, δεν έχει πομνιο -εκτός από ελάχιστους αραβόφωνες-, ούτε επισκόπους. Το μοναστήρι αποτελεί νομικό πρόσωπο του αιγυπτιακού δικαίου κι έχει ενταχθεί στα ιδρύματα που χαιρούν της προστασίας της Ουνέσκο.

Μέχρι πριν από λίγα χρόνια η Μονή Σινά ασκούσε και δικαστική εξουσία στους Άραβες της περιοχής. Αντί αυτοί να καταφεύγουν στα τοπικά δικαστήρια, προτιμούσαν να δεχτούν τις αποφάσεις της "Ιεράς Συνάξεως" και μάλιστα σαν τελεσιδικίες. Τον περασμένο αιώνα η μονή είχε στο μετόχι της του Καΐρου και ...φυλακές, στις οποίες φυλάκιζε τους καταδικασμένους, στους οποίους μάλιστα εφαρμόζε και την πονηή του ραβδισμού.

Γύρω από το μοναστήρι υπάρχουν διάφορες τοποθεσίες και χώροι που ανήκουν σ' αυτό (οάσεις με ναούς, ναούς, μετόχια, ένα ερειπωμένα μοναστήρι κλπ.) Έχει ακόμα μετόχια κατασπασμένα σε ξένες χώρες καθώς και προσοδοφόρα ακίνητα.

Το 2003, η UNESCO ανακήρυξε τη Μονή Σινά μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας

Οι αλλητάλληλες φιλοτελικές εκδόσεις της Αιγύπτου για τη Μονή Σινά φανερώνουν το διεθνές ενδιαφέρον των φιλοτελιστών γι' αυτή

**Τέσσερες από τις διασημότητες που επισκέφτηκαν κατά καιρούς τη μονή Σινά:
Νίκος Καζαντζάκης, Μέγας Ναπολέων, Πιέρ Λοτί, Δομίνικος Θεοτοκόπουλος**

Η ακτινοβολία του σαν θρησκευτικού κέντρου, παράλληλα με τη φήμη των καλλιτεχνικών θησαυρών του, αυξάνει σταθερά τον αριθμό των επισκεπτών του μοναστηριού, με τα ανάλογα οικονομικά οφέλη. Ανάμεσα στους επισκέπτες του, στο διάβα των αιώνων, αναφέρονται οι Ναπολέων, Κλεμπέρ, Πιερ Λοτί, ο βασιλιάς της Πορτογαλίας Σεβαστιανός, ο οποίος μάλιστα το 1578 πήγε στο μοναστήρι και καλογέρεψε.

Από τους πολλούς Έλληνες, αναφέρονται το 1935 ο ποιητής Κώστας Ουράνης (*“Ελθών εξ Αθηνών ως απεσταλμένος της εφημερίδος Ελεύθερον Βήμα διά να ιδώ και να περιγράψω την ιστορικήν μονήν του θεοβαδίστου Όρους Σινά...”*, όπως γράφει στο βιβλίο επισκεπτών) και το 1927 ο Νίκος Καζαντζάκης (*“Επειτα από τριήμερη πορεία στη φοβερή έρημο, ευθύς ως αντίκρισα τις μοναστηριακές ανθισμένες μυγδαλιές, η καρδιά μου εσκίρησε. Εδώ, διαλογίστηκα, υπάρχει μια ανώτερη ανθρώπινη συνείδηση, εδώ νικά, η αρετή του ανθρώπου την ερημιά...”*)

Το μοναστήρι της Άγιας Αικατερίνης του Σινά –είναι άγνωστο πότε πήρε αυτό το όνομα– διαθέτει αμύθητους καλλιτεχνικούς και ιστορικούς θησαυρούς. Μερικά από τα αριστουργήματα της βυζαντινής τέχνης βρίσκονται εκεί. Γλυπτικά έργα του Προκόπιου, εικόνες του ζωγράφου Ιωάννη Κορνάρου, μωσαϊκά (ένα εικονίζει τον Ιουστινιανό με τη Θεοδώρα), ένα ξύλινο τέμπλο που στάλθηκε στο μοναστήρι από την Κρήτη το 1612 ...

Από πλευράς εικόνων το μοναστήρι θεωρείται το μεγαλύτερο και σημαντικότερο μουσείο βυζαντινών εικόνων. Βρίσκονται εκεί περισσότερες από 2000 συνολικά βυζαντινές και μεταβυζαντινές εικόνες, από τις οποίες 500 περίπου (δηλαδή πολύ περισσότερες από όσες υπάρχουν σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο) της κυρίως βυζαντινής εποχής (6^{ος} - 15^{ος} αι.) και μεταξύ αυ-

τών οι παλιότερες (6^{ος} αι.) και σπανιότερες: οι εγκαυστικές (κηρόχυτες). Η μοναδική συλλογή εικόνων του μοναστηριού, απασχόλησε και το 12^ο Βυζαντινολογικό Συνέδριο της Οχρίδας, με τα προβλήματα που προϋποθέτει ο καθαρισμός και η διατήρησή τους.

Όσο για τα σπάνια βιβλία και χειρόγραφα που συμπληρώνουν το θησαυρό του, θα πρέπει να σημειωθεί πως πολλοί από τους επιστήμονες που τα “μελετούσαν”, έκλεψαν αρκετά πολύτιμα, όπως ο Β. Τάρνερ, ο Ουσπένσκυ, ο Τίσεντορφ κ.ά. Ο Τίσεντορφ, αφαίρεσε το Σιναϊτικό Κώδικα, χειρόγραφο της Αγίας Γραφής του 4^{ου} αι. Στην αρχή, έκοψε σελίδες του μοναδικού αυτού χειρόγραφου αλλά στο τέλος το πήρε μαζί του ολόκληρο για “μελέτη μετ’ επιστροφής”, ξεγελώντας τους αφελείς καλόγερους (1859). Ο Τίσεντορφ, το πούλησε στον τσάρο, που το κατέθεσε στη Βιβλιοθήκη της Πετρούπολης. Η Σοβιετική κυβέρνηση αργότερα το πούλησε στη Μ. Βρετανία για 100.000 λίρες (1930). Πρόκειται για 346 φύλλα από δέρμα αντιλόπης. Όσο για τα φύλλα που απέσπασε ο Τίσεντορφ στην πρώτη κλοπή, βρίσκονται σήμερα στη Βιβλιοθήκη της Λιψίας.

Στη βιβλιοθήκη, εκτός από χιλιάδες έντυπα βιβλία, μεταξύ των οποίων πολλά αρχέτυπα και παλαιότυπα, φυλάσσονται 2291 ελληνικοί χειρόγραφοι κώδικες και 1000 περίπου αραβικοί, κοπτικοί, συριακοί, σλαβικοί κλπ.

Στις μέρες μας ο Αιγυπτιακός τουρισμός πολλά οφείλει στη Μονή Αγίας Αικατερίνης του Σινά. Οι θησαυροί της αποτελούν από καιρό σημείο έλξης χιλιάδων επισκεπτών κάθε χρόνο. Ιδιαίτερα για τους χριστιανούς, μία επίσκεψη/προσκύνημα στο το αρχαιότερο χριστιανικό κτίσμα του κόσμου δεν είναι μικρή υπόθεση...

Αχ! Αυτό το πλάνο...

Ωραίο πλάνο που συναντήσαμε σε έγκριτο ξένο φιλοτελικό περιοδικό, χωρίς όνομα συλλέκτη.

ΑΠΟ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΘΡΥΛΟΥΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟ AIRBUS

Ο άνθρωπος δεν μπορεί να πετάξει. Όμως από τα πολύ παλιά χρόνια ονειρεύτηκε “να ανοίξει τα φτερά του”. Τελικά, πριν από δύο αιώνες, ένας άνδρας κατάφερε να δει τη γη από το κύτος ενός αεροστάτου, ενώ πριν από περίπου 100 χρόνια οι Wilbour και Orville Wrights κατασκεύασαν ένα αεροπλάνο. Ένα αεροπλάνο που ήταν βαρύτερο του αέρα και που, εντούτοις, κατόρθωσε να απογειωθεί...

Ο κύριος στόχος αυτού του θεματικού εκθέματος είναι να δείξει τον μακρύ δρόμο που χρειάστηκε να διανυθεί από τότε που το *Kitty Hawk* των αδελφών Wrights κατέκτησε τον αέρα, μέχρι τα σημερινά Airbus των μεγάλων δυνατοτήτων. Δόθηκε προσοχή όχι μόνο στην ιστορία της αεροναυτικής, στα όνειρα και σε μερικές ανόητες προσπάθειες, αλλά κυρίως στην εποχή των αερόπλοιων και στην εξέλιξη και χρησιμότητα της πολιτικής αεροπορίας γενικά.

1. ΟΝΕΙΡΑ ΚΑΙ ΠΟΘΟΙ ΓΙΑ ΠΤΗΣΗ

- 1.1 Όνειρα και θρύλοι γύρω από το πέταγμα...
- 1.2 Η ιδέα των πτήσεων, οι πρώτες προσπάθειες
- 1.3 Επί τέλους στον αέρα! Αερόστατα/αερομπαλόνια
- 1.4 Η ανάπτυξη του αερόπλοιου
- 1.5 Η νόηση κυριαρχεί

2. ΟΝΕΙΡΑ , ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

- 2.1 Προσπάθειες πτήσης στη Γαλλία
- 2.2 Προσπάθειες πτήσης σε άλλες χώρες
- 2.3 Πτήση πάνω από το Κανάλι
- 2.4 Η εξέλιξη των αεροσκαφών συνεχίζεται

3. ΑΣΗΜΕΝΙΑ ΠΟΥΡΑ: ΤΑ ΑΕΡΟΠΛΟΙΑ

- 3.1 Το Ζέπελιν πήρε το δρόμο του
- 3.2 Άλλα αερόπλοια

3.3 Το Ζέπελιν επιστρέφει και πάλι

4. ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ ΕΞΕΛΙΣΣΟΝΤΑΙ

- 4.1 Το αεροσκάφος γεννιέται
- 4.2 Οι πρωτοπόροι των νέων δρόμων
- 4.3 Ένας κινητήρας δεν είναι αρκετός
- 4.4 Η περίοδος της ανάπτυξης
- 4.5 Το κύμα του εκσυγχρονισμού έρχεται...

5. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΜΕΤΑ ΤΟΝ Β' Π. ΠΟΛΕΜΟ

- 4.1 Ανανέωση του στόλου των αεροσκαφών
- 4.2 Στροβιλοφόροι κινητήρες με έλικα
- 4.3 Τζετ κινητήρες και πολιτική αεροπορία
- 4.4 Δεύτερη γενιά
- 4.5 Πετώντας γρηγορότερα από τον ήχο
- 4.6 Εμφάνιση των Airbus

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε μία επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Γιατί πρέπει μία φιλόδοξη εκθεσιακή συλλογή να περιλαμβάνει μερικά "extreme" κομμάτια;

Όταν βέβαια αναφερόμαστε σε "extreme" κομμάτια, ο όρος ισχύει μόνο για ορισμένους Έλληνες θεματικούς, εφόσον στις φιλοτελικά ανεπτυγμένες χώρες το υλικό αυτό δεν φέρει καθόλου αυτό το χαρακτηρισμό. Εκεί είναι απόλυτα καθιερωμένο και συμμετέχει -όπου αυτό είναι εφικτό και στο μέτρο που του αναλογεί- σε όλα τα θεματικά εκθέματα.

Τα ερμηνευτικά λεξικά μεταφράζουν τη λέξη extreme ως "ειδικό", "έκτακτο", "εξαιρετικό", "παρραπάνισιο", "ακραίο". Φιλοτελικά, θα το χαρακτηρίζα ως το υλικό που δεν ανήκει στις συνήθειες κατηγορίες, όπως αυτές των γραμματοσήμων, των μονόφυλλων, των αναμνηστικών σφραγίδων κλπ. Σημειωτέον ότι για όλο αυτό το υλικό υπάρχουν σχετικές αναφορές στη σειρά των άρθρων ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ, που ανελλιπώς, από το 2000, δημοσιεύονται στο περιοδικό μας, αλλά παρουσιάζονται και στην ιστοσελίδα μας, συνοδευμένες από πολλά εικονογραφημένα παραδείγματα.

Ας δούμε λοιπόν σε ποιο υλικό ακριβώς αναφερόμαστε σήμερα. Αυτό είναι:

- τα ταχυδρομούμενα τηλεγραφήματα
- τα Airgraphs και τα V-mail,
- Οι "fancy" σφραγίδες των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής
- Διοικητικές προγραμματοσημικές σφραγίδες (που έδιναν δικαίωμα ταχυδρομικής ατέλει-ας)
- Κείμενα ή εικόνες σε περιθώρια γραμμα-

τοσήμων, επισημάνσεις, διατρήσεις επί γραμματοσήμων, κείμενα στο πίσω μέρος γραμματοσήμων, αποδείξεις δεμάτων και επιταγών, πνευματικό (σωληνωτό) ταχυδρομείο, ταχυδρομείο με περιστέρια, σφραγίδες απολυμάνσεων, διοικητικές σφραγίδες με δικαίωμα ταχυδρομικής ατέλειας, ειδικές σφραγίδες και ενδεικτικές ετικέτες αεροπορικού, σιδηροδρομικού και ναυτιλιακού ταχυδρομείου και πολλά άλλα. Υλικό δηλαδή που καθόλου ή σπάνια εμφανίζεται σε ελληνικές συλλογές.

Όλοι ασφαλώς ξεκινάμε το στήσιμο της συλλογής μας χρησιμοποιώντας το "κλασικό" υλικό, που βρίσκεται εύκολα και παντού. Οι περισσότεροι "ναΐφ" συλλογές του "παιδικού" σταδίου αρχίζουν με μόνο γραμματόσημα, ΦΠΗΚ, ίσως και με μερικούς ταχυδρομημένους φακέλους. Λίγο-λίγο προστίθενται αναμνηστικές σφραγίδες, αργότερα τα πρώτα μονόφυλλα. Κάπου, σε αυτό το στάδιο, ο θεματικός συλλέκτης που ασχολείται σοβαρά και του ανοίγονται προοπτικές, μαθαίνει πως οι ΦΠΗΚ δεν είναι ιδιαίτερα κατάλληλο υλικό. Τους απομακρύνει λοιπόν, ή βάζει σε παράθυρο τις σφραγίδες τους. Κάπου στο σημείο αυτό έρχεται η σειρά των "κόκκινων", των μηχανόσημων δηλαδή, που με ελάχιστο κόστος ανεβάζουν το επίπεδο της συλλογής του.

Δεν θα αργήσει τώρα να έρθει και η στιγμή των δοκιμίων, με πρώτα στη σειρά τα "δοκίμια πολυτελείας" των Γάλλων (epreuves de luxe), που καλύπτουν όλα σχεδόν τα θέματα, είναι φθηνά, αλλά και που δεν είναι ιδιαίτερα κατάλληλα!

Με το υλικό που ήδη προαναφέραμε, μία

καλοστημένη, ισορροπημένη συλλογή, με ικανοποιητικό πλάνο και σωστή αναγραφή κειμένων, έχει τύχη για βραβεύσεις μέχρι το πολύ Μεγάλο Αργυρού, με τη προϋπόθεση ότι διαθέτει και αξιόλογα κομμάτια. Γιατί μόνο Μεγάλο Αργυρό; Διότι θα του λείπει υλικό από αυτό που στην Ελλάδα θα αποκαλούσαμε ... extreme! Διότι οι κριτές θα θεωρούσαν ή ότι δεν γνωρίζει την ύπαρξη αυτού του υλικού, ή ότι δεν ερεύνησε αρκετά ώστε να το βρει, ή, εν πάση περιπτώσει, ότι η συλλογή του δεν καλύπτει την -προαπαιτούμενη για υψηλές βραβεύσεις- μεγαλύτερη κατά το δυνατόν ποικιλία υλικού.

Είναι δύσκολο να βρεθούν αυτά τα "extreme" κομμάτια; Η απάντηση είναι: Δεν είναι πανεύκολο, αλλά δεν είναι και δύσκολο αν ο συλλέκτης ενδιαφερθεί σοβαρά και ψάξει μεθοδικά. Ας πάρουμε για παράδειγμα τις υπάρχουσες, γνωστές ελληνικές θεματικές συλλογές και τις Airgraphs ή V-mail επιστολές. Σε αυτές υπάρχουν σίγουρα θέματα προσκοπικά, ποδοσφαίρου, ποδηλάτου, θεάτρου/κινηματογράφου, μουσικής, ενδυμασίας/καλυμμάτων κεφαλής κλπ. Ειδικά για τα V-mail με θέμα προσκοπισμό υπάρχει και σχετική ιστοσελίδα ([http://www.sletebo.no/scout/v-mail.htm](http://www.slettebo.no/scout/v-mail.htm)).

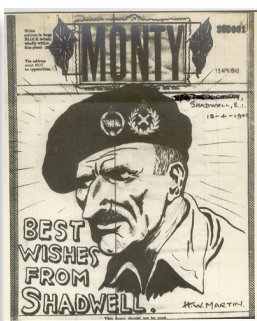
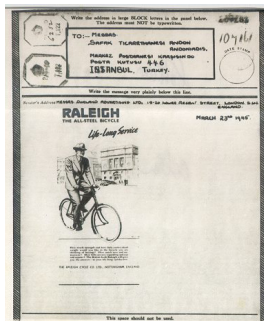
Σχεδόν όλα τα παραπάνω θέματα καλύπτονται επίσης από εικονογραφημένα τηλεγραφήματα και άλλο ασυνήθιστο υλικό.

Χωρίς να χρειάζεται να αναφερθούμε σε ένα προς ένα τα θέματα και το συσχετισμό τους με αυτό που σήμερα αποκαλούμε επίτηδες "extreme" υλικό, θα έλεγα ότι δεν είναι απαραίτητο ένα διοικητικό σήμαντρο να απεικονίζει πρό-

σκοπο ή ποδηλάτη για να μπορεί να συνυπάρξει σε αντίστοιχες συλλογές. Ίσως η γενέτειρα του Μπάντεν Πάουελ, π.χ., να διαθέτει κάποτε παρόμοιο προγραμματιστικό σήμαντρο ή κάποιο άλλο, από οπουδήποτε, που να απεικονίζει ένα

από τα καθιερωμένα προσκοπικά σύμβολα, κλπ. Χρειάζεται όμως φαντασία, επίμονη έρευνα, αλλά και εμπειρία, σημαντικό μέρος της οποίας αποκτάται με την επίσκεψη μεγάλων εκθέσεων. Εκεί, όπου συναντά κανείς μύρια όσα παραδείγματα ασυνήθιστων κομματιών σε προχωρημένες συλλογές, όπως διοικητικές προγραμματισμικές σφραγίδες, μια και τελευταία μιλούσαμε γι' αυτές.

Όταν λοιπόν σε μία διεθνή έκθεση ο κριτής έχει να αξιολογήσει δύο συλλογές, εξίσου καλά αναπτυγμένες, η μία από τις οποίες περιορίζεται στο συνηθισμένο υλικό, και η άλλη παρουσιάζει αρκετά κομμάτια από την "extreme" ποικιλία που προαναφέραμε, είναι απόλυτα ευνόητο το πού θα δώσει το Μεγάλο Επίχρυσο και πού το Μεγάλο Αργυρό.

Τέσσερα παραδείγματα V-Mail ή Airgraphs με θέματα που αφορούν γνωστές ελληνικές συλλογές: "Προσκοπισμός, Μουσική, Ποδήλατο, Καπέλα

άζει αρκετά κομμάτια από την "extreme" ποικιλία που προαναφέραμε, είναι απόλυτα ευνόητο το πού θα δώσει το Μεγάλο Επίχρυσο και πού το Μεγάλο Αργυρό.

Συμπέρασμα: Εκθέματα με υψηλές φιλοδοξίες πρέπει να κάνουν την υπέρβαση. Ένα βήμα παραπέρα, προς το "extreme" υλικό. Είναι απαραίτητο.

Πάντως, στο θέμα θα επανέλθουμε, με παραδείγματα από διάφορες κατηγορίες ασυνήθιστου υλικού.

Παντελής Λεούσης

Για κάθε συμπληρωματική πληροφορία ή απορία μπορείτε να απευθύνεστε στη διεύθυνση του περιοδικού, στο τηλ. 210 2825134 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση p_leoussis@hotmail.com

Η ΟΜΠΡΕΛΑ

Η ομπρέλα (από το λατινικό umbra = σκιά) εμφανίστηκε στην αρχή σαν προστατευτικό μέσο για τον ήλιο και σαν σημείο κυριαρχίας. Μόνο στα νεότερα χρόνια έγινε προστατευτικό κατά της βροχής. Ήταν και αυτή μία από τις πολλές επινοήσεις των Κινέζων.

Στην Ευρώπη, κατά πάσα πιθανότητα, την ομπρέλα έφεραν Ιησουίτες μοναχοί το 1600, επιστρέφοντας από την Απω Ανατολή όπου δραστηριοποιούνταν. Ήταν όλες από μετάξι, πολύ ελαφριές και έφεραν επανάσταση στις δυτικές συνήθειες.

Μέχρι τότε οι Ευρωπαίοι χρησιμοποιούσαν αντί για ομπρέλες δέρμα ή ένα είδος κερωμένου καραβόπανου.

Οι πρώτες απεικονίσεις χρήσης προστατευτικών μέσων από τον ήλιο τεκμηριώνονται σε ασσυριακά ανάγλυφα, σε ελληνικά αγγεία (οι Έλληνες ονόμαζαν τις ομπρέλες "σκιάδεια"), σε αιγυπτιακές και περσικές μαρτυρίες και σε ταφικά μνημεία των Ετρούσκων. Όλες όμως προορίζονταν για κεφάλια επιφανών, κυρίως μοναρχών, καθώς αποτελούσαν σύμβολο δύναμης και εξουσίας, αλλά και θρησκευτικό στοιχείο. Σαν τέτοιο πέρασε αργότερα και στην χριστιανική θρησκεία (στη λειτουργία των καθολικών).

Σε όλες τις περιπτώσεις, την ομπρέλα δεν κρατούσε αυτός για τον οποίο η σκιά της ομπρέλας προοριζόταν, αλλά ένας βοηθός, σκλάβος, ή υπηρέτης.

Φαίνεται πως η ομπρέλα στην Αθήνα ήταν σε αρκετά κοινή χρήση από τον 6^ο-5^ο αιώνα π. Χ. Από όσα αναφέρει ο Αριστοφάνης, θα λέγαμε ότι στηριζόταν

σε μία ράβδο, όπως περίπου σήμερα, χωρίς όμως να γνωρίζουμε άλλες λεπτομέρειες.

Η ομπρέλα κάνει και πάλι την εμφάνισή της στα τέλη του 700 μ.Χ., όταν εγκαταλείπεται οριστικά ο τύπος της ογκώδους ομπρέλας με τις δύσκαμπτες ράβδους στηρίξης.

Στο μεταξύ, στους γυναικωνίτες της Ρώμης και ειδικά στα θεάματα του τσίρκου, οι κυρίες κρατούσαν πολύτιμες μεταξωτές αντιηλιακές ομπρέλες, στολισμένες με χρυσό, ελεφαντόδοντο και πέρλες. Το μετάξι εισήγε η Ρώμη από την Ανατολή, ενώ εισήγε έναν ειδικό τύπο μπαμπού για το σκελετό.

Η ομπρέλα εξαφανίστηκε από την χρήση ιδιωτών τα σκοτεινά χρόνια του Μεσαίωνα. Επιβίωσε στις ιεροτελεστίες και στις λιτανείες, ως εραλδικό διακριτικό ή ως ενδεικτικό κοινωνικής θέσης. Το 1176 ο δόγης της Βενετίας πήρε την άδεια από τον πάπα Αλέξανδρο Γ' να προστατεύεται από τον ήλιο κατά τη διάρκεια των δημόσιων τελετών με ομπρέλα – από χρυσοποικίλο ύφασμα, φυσικά-.

Σε διάφορες ασιατικές και αφρικανικές χώρες η ομπρέλα είναι έμβλημα αυτής της ίδιας της βασιλικής εξουσίας. Κάποτε μάλιστα φτάνει η ομπρέλα του βασιλιά να έχει μέχρι και επτά ετάλληλα επίπεδα.

Στην Ινδία χρησιμοποιούν για τις ομπρέλες επτά ελάσματα, πλέγματα από σκαλιστό φίλντισι, κρόσσια με μαργαριτάρια, με διάσπαρτους πολύτιμους λίθους (όχι όλοι, φθισικά!). Συχνά οι ινδικές ομπρέλες διακοσμούνται με φτερά, χρησιμοποιούνται δε και λεπτά φιλντισένια ελάσματα.

Οι γκέισες της Ιαπωνίας

έχουν το προνόμιο να χρησιμοποιούν μικρές ομπρέλες από χαρτί ζωγραφισμένο στο χέρι, που έχουν σχήματα τρούλου, μανιταριού ή παγόδας. Μαζί με την βεντάλια, αποτελούν αξεσουάρ με θρησκευτικές προεκτάσεις.

Σε ιαπωνικές απεικονίσεις διακρίνονται ευγενείς ιππείς που πηγαίνουν στο κυνήγι ελαφιού με εντυπωσιακές εξάγωνες κεντημένες ομπρέλες, που καταλήγουν σε χρυσά κρόσσια.

Στην Γαλλία, η ομπρέλα ήταν σχεδόν άγνωστη. Την εισήγαγε στην παρισινή Αυλή η Αικατερίνη των Μεδίκων γύρω στα 1550.

Η ομπρέλα για τη βροχή εμφανίστηκε γύρω στα 1700. Ήταν ιδιαίτερα ακαλαίσθητη και βαριά, και τη χρησιμοποιούσαν οι γυναίκες που δεν είχαν δυνατότητα μετακίνησης με άμαξα. Μεταξύ των ανδρών δεν ήταν ιδιαίτερα δημοφιλές αυτό το “μαραφέτι” που ζύγιζε δύο κιλά, είχε σχήμα τετράγωνου τρούλου, στηριζόταν σε ραβδάκια από ξύλο ή μπαλάνες και είχε μήκος 80 εκατοστών. Το παράξενο είναι πώς ενώ η ανδρική ομπρέλα για τη βροχή συνάντησε στην αρχή μεγάλη εχθρότητα στην Αγγλία, δεν πέρασε

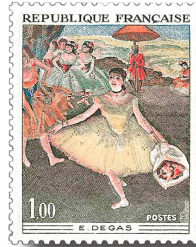
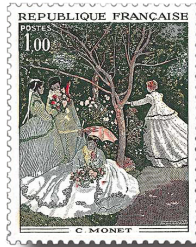
πολύς καιρός που οι Αγγλοσάξονες θα γίνουν, εξ ορισμού, οι χαρακτηριστικοί τύποι των “ανδρών με την ομπρέλα”, ιδιαίτερα μετά την ιστορική χειροτονία του πρωθυπουργού Τσάμπερλεν (Arthur Neville Chamberlain, 1937-1940).

Πάντως πρέπει στο σημείο αυτό να επισημάνουμε ότι οι Πορτογάλοι διεκδικούν για τον εαυτό τους την πρώτη παρουσία της ομπρέλας στην Ευρώπη. Ισχυρίζονται ότι την εισήγαγαν ήδη από το 1500.

Η ομπρέλα διανύει τη χρυσή εποχή της από το 1700 ως το 1800, όταν γίνεται απαραίτητο στοιχείο της γυναικείας γκαρνταρόμπας. Συνίσταται σε μία συγκέντρωση λεπτών υφασμάτων: μία τούφα από τούλι και δαντέλα. Της αποδίδεται μάλιστα και ειδικό “ερωτικό γλωσσάρι”. Όταν, π.χ., μία κυρία την κρατάει στο αριστερό της χέρι έχει τη σημασία της “διαθεσιμότητας”. Όταν το ραβδί της ομπρέλας είναι ακουμπισμένο στο δεξιό

ώμο σημαίνει “δεν μπορούμε να συναντηθούμε”!

Οι άνδρες ικανοποιούνται με διαφορετικού τύπου ομπρέλες. Υιοθετούν τύπους που μοιάζουν με μπαστούνι, άλλες διαθέτουν μπουτόν, είναι

Μονόφυλλα Ουγγαρίας με τοπία της Βουδαπέστης

Τευχίδιο 20 γραμματοσήμων ΗΠΑ, για ταχυδρόμηση καρπτοστάλ εσωτερικού

πτυσσόμενες και καταλήγουν σε σπιλέτο, σύμφωνα με το πρότυπο αυτών του Λουδοβίκου-Φιλίππου της Γαλλίας (1773-1850) που πρώτος τις είχε

καθιερώσει. Χρησιμοποιούσαν επίσης μία παράξενη ομπρέλα-αλεξικέραυνο! Στον εξοπλισμό της περιλαμβανόταν ένα σύρμα που εκτεινόταν από την κορυφή της ομπρέλας μέχρι το έδαφος.

Το πρώτο μισό του 18^{ου} αιώνα, μόνο στο Παρίσι είχαν υποβληθεί εκατόν είκοσι αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Αφορούσαν στο σύστημα ανοίγματος της ομπρέλας ή σε άλλες διάφορες λειτουργίες. Την ίδια περίοδο επινοήθηκε και ο σημερινός τύπος ομπρέλας, όπως έχει επικρατήσει. Οφείλεται στον Γάλλο μηχανικό Πέτρο Ντισάμ (Duchamp), από τη Λυών, ο οποίος αντικτίστηκε το 1840 της μπανέλες με τα γνωστά σωληνωτά χαλύβδινα ελάσματα.

Πολλές όμως από τις ευρεσιτεχνίες σχετίζονταν με παράξενες επεμβάσεις πάνω στη λαβή, οι οποίες -θα μπορούσε να πει κανείς- απευθύνονταν κυρίως σε διεθνείς κατασκόπους ή σε καλοντυμένους κλέφτες. Στα κουφώματα της λαβής και στο μπράτσο οι "ενδιαφερόμενοι" μπορούσαν να κρύβουν πολύτιμα κοσμήματα ή μυστικά έγγραφα!

Με τις τεχνικές βελτιώσεις, το βάρος της ομπρέλας περιορίστηκε σημαντικά. Όμως, με τις διάφορες παράξενες επινοήσεις της εποχής, οι ομπρέλες παρέμειναν βαριές. Εμφανίστηκαν, για παράδειγμα, οι ταξιδιωτικές ομπρέλες που περιλάμβαναν "νεσεσέρ" με τα απαραίτητα για για το μακιγιάζ ή για το γράψιμο!

Τευχίδιο γραμματοσήμων Ιαπωνίας

Η τέχνη χρησιμοποίησε στη θεματολογία της αρκετά την ομπρέλα. Ας θυμηθούμε τις μικρές θελκτικές ομπρέλες του Βατό (Watteau) ή την ομπρέλα για τον ήλιο που φιγουράρει σε έναν πίνακα του Γκόγια.

Όπως όλα τα προϊόντα, η ομπρέλα με τα χρόνια γνώρισε πολλές εξελίξεις. Σήμερα κατασκευάζονται ομπρέλες διαφορετικών τύπων και για κάθε χρήση, όπως αυτές για τη θάλασσα, για βεράντες και κήπους. Κάποιοι έκαναν περιουσίες με αυτές. Υπάρχουν καταστήματα σε Λονδίνο και Παρίσι που εμπορεύονται αποκλειστικά ομπρέλες. Άλλοι εξακολουθούν να βγάζουν το ψωμί τους ως περιπλανώμενοι επισκευαστές, ενώ υπάρχουν και αυτοί που διατηρούν καταστήματα επισκευής ομπρελών.

Στο Gignese, μία μικρή πόλη πάνω από την Stresa, υπάρχει ακόμα και μουσείο αφιερωμένο στην ομπρέλα. Αλλά παρόμοια Μουσεία συναντά κανείς και στο Παρίσι, στο Λονδίνο και αλλού.

Τέλος, ας μη ξεχνάμε πως

η λέξη ομπρέλα έχει λάβει και τη συμβολική σημασία της "προστασίας". "Βρίσκομαι κάτω από την ομπρέλα κάποιου" σημαίνει "προστατεύομαι", "καλύπτομαι" από κάποιον.

Στην Ελλάδα, μια φορά και έναν καιρό - όχι πολύ μακρινό-, η ομπρέλα είχε χαρακτηριστεί από το κράτος ως είδος μεγάλης πολυτέλειας και φορολογείτο ...ανηλέως. Φέραμε -όταν μας έφερνε ο δρόμος- ομπρέλες με χαμηλότερο φόρο από τη Ρόδο! Στις μέρες μας η Ευρωπαϊκή Ένωση έπεισε το Υπουργείο Οικονομικών ότι η χρήση της ομπρέλας δεν είναι πολυτέλεια, ενώ η Κίνα φρόντισε να μας τις προμηθεύει στην τιμή ενός ...καφέ!

Πώς αλλάζουν οι καιροί!

Giovanni Bertolini
Notiziario Tematico del CIFT,
Τεύχος 167, Νοέμβριος 2008
Προσθήκη - Μετάφραση Π. Λεούση

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 20 Οκτωβρίου κυκλοφόρησε η 7^η σειρά γραμματοσήμων του 2008, με τίτλο "ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ", κλάσεων € 0.40, 0.57, 0.70, 2,00 και 3,00, σε 250.000 πλήρεις σειρές, 25.000 ΦΠΗΚ προς € 8,65, 1000 τυποποιημένες σειρές προς € 9,90, 1500 απλά λευκώματα σειράς προς € 20,40 και 5 X 1500 Κάρτες Μάξιμουμ προς 1,50 € εκάστη.

• Στις 16 Δεκεμβρίου κυκλοφόρησε η 8^η σειρά γραμματοσήμων του 2008, με τίτλο "ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ",

κλάσεων € 0.10, 0.57, 1.00, 1.85 και 3.00, σε 250.000 πλήρεις σειρές, 20.000 ΦΠΗΚ προς € 8.50, 1000 τυποποιημένες σειρές προς € 9.20, 1500 απλά λευκώματα σειράς προς € 20.50 και 5 X 2000 Κάρτες Μάξιμουμ προς 1.50 € εκάστη.

ΚΥΠΡΟΥ:

• Στις 13 Νοεμβρίου 2008 κυκλοφόρησε η εικονιζόμενη αναμνηστική σειρά τριών γραμματοσήμων με τίτλο "Χριστούγεννα 2008", κλάσεων € 0.22, 0.51 και 0.68, σε 60.000 πλήρεις σειρές, καθώς και 8.500 ΦΠΗΚ προς €1.75 έκαστος. Κυκλοφόρησαν επίσης 1000 σειρές καρτών μάξιμουμ προς € 2.56 εκάστη.

β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Χρησιμοποιήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 2008, με την ευκαιρία του XXVII Διεθνούς Συνεδρίου της Διεθνούς Ακαδημίας Παθολογικής Ανατομικής που πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών από 12 έως 17 Οκτωβρίου 2008.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 15 Οκτωβρίου 2008, με την ευκαιρία της έναρξης της 6ης Πανευβοϊκής Έκθεσης Θεματικού Γραμματοσήμου, Καρτ Ποστάλ & Ιστορικών Ντοκουμέντων που πραγματοποιήθηκε στην πόλη της Χαλκίδας από 15 έως 9 Οκτωβρίου 2008.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 18 Οκτωβρίου 2008, με την ευκαιρία του εορτασμού των 80 χρόνων από το θάνατο του Βολιώτη φωτογράφου και ζωγράφου Στέφανου Στουρνάρα και σχετικής Έκθεσης έργων του από 18 Οκτωβρίου έως 8 Νοεμβρίου 2008 στο Βόλο.

• Χρησιμοποιήθηκε στις με την ευκαιρία του 5^{ου} Ευρωπαϊκού Συνεδρίου της Ενώσεως των τ. Βουλευτών-Ευρωβουλευτών των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στο Ξενοδοχείο Divani Apollon Palace-Βουλιαγμένη, από 17 έως 19 Οκτωβρίου 2008.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 1/12/2008 με την ευκαιρία του εορτασμού των 180 χρόνων από την ίδρυση της Στρατιωτικής Σχολής των Ευελπίδων.

• Χρησιμοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2008, ημέρα εγκαινίων Έκθεσης Γραμματοσήμου Ορησκειτικού Περιεχομένου με τίτλο "Πρωτοκλήτεια 2003" που πραγματοποιήθηκε με την ευκαιρία

της συμπλήρωσης των 100 χρόνων από τη θεμελίωση του Νέου Ιερού Ναού Αγίου Ανδρέα Πατρών (1908-2008) και ενόψει της ετήσιας εορτής των Πρωτοκλητείων 2008.

- Χρησιμοποιήθηκε στις 22/11/2008, με την ευκαιρία της 17ης Διεθνούς Έκθεσης Τηλεκάρτας και Συλλεκτικών Ειδών 2008 που πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Mediterranean Palace της Θεσσαλονίκης στις 22 και 23 Νοεμβρίου 2008.

- Χρησιμοποιήθηκε στις 3/12/2008 με την ευκαιρία της Έκθεσης “Ελληνικά χρώματα στο εξωτερικό-νέοι δημιουργοί” που διοργανώθηκε στο Υπουργείο Εξωτερικών από το Athens Fine Arts Festival από 3 έως 19 Δεκεμβρίου 2008.

ΚΥΠΡΟΥ

- C15. Χρησιμοποιήθηκε από 25 Αυγούστου 2008, με την ευκαιρία των εγκαίνιων της Γιορτής του Κρασιού της Λεμεσού (29/08-7/09/2008).

- C22. Χρησιμοποιήθηκε στις 3/12/2008 με την ευκαιρία της Παγκύπριας Φιλοτελικής Έκθεσης “ΚΥΠΡΟΣ 2008” που πραγματοποιήθηκε στην Αγία Νάππα από 3-15 Οκτωβρίου 2008.

γ) ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ:

ΕΛΛΑΔΑΣ

- Για τις εορταστικές εκδηλώσεις που πραγματοποίησε το Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας χρησιμοποιήθηκε το σύθημα “8-11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ”.

ΚΥΠΡΟΥ

- S16. Χρησιμοποιήθηκε από 25-29 Αυγούστου 2008, με την ευκαιρία της Γιορτής του Κρασιού της Λεμεσού (29/08-7/09/2008).

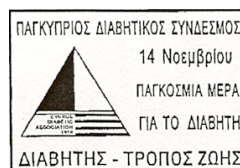
- S23. Χρησιμοποιήθηκε από 3-6 Οκτωβρίου 2008, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την “Παγκόσμια Ημέρα Ταχυδρομείων” (9 Οκτωβρίου 2008). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

- S24. Χρησιμοποιήθηκε από 20-21 Οκτωβρίου 2008, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Δασών (20-24 Οκτωβρίου 2008).

- S26. Χρησιμοποιήθηκε από 30-31 Οκτωβρίου 2008, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για τα “100 Χρόνια του Δήμου Ακανθούς” (1^η Νοεμβρίου 2008).

- S27A. Χρησιμοποιήθηκε από 13-14 Νοεμβρίου 2008, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την “Παγκόσμια Ημέρα Διαβήτη” (14 Νοεμβρίου 2008).

• S28. Χρησιμοποιήθηκε με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για το “Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου”.

• S29. Χρησιμοποιήθηκε από 1-5 Δεκεμβρίου 2008, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την “Διεθνή Ημέρα Αναπήρων” (3 Δεκεμβρίου 2008).

ΟΗΕ

Στις 17 Νοεμβρίου 2008 κυκλοφόρησαν τρεις νέες σειρές γραμματοσήμων έκδοσης ΟΗΕ ως εξής:

• Τίτλος σειράς “SPORT”, αξία φεγιέ 6.85 €, ΦΠΗΚ COMBO φεγιέ 8.02 € και ΦΠΗΚ TRIPLE φεγιέ 5.43 € (ΟΗΕ 09/08).

• Τίτλος σειράς “SPORT FOR PEACE”, αξία 4,55 €, ΦΠΗΚ COMBO 5.42 και ΦΠΗΚ TRIPLE 5,23 € (ΟΗΕ 10/08).

• Σειρά φεγιέ (ΟΗΕ 11/08) με τίτλο “POVERTY” 4.00 €, τετράδα 16.00 €, ΦΠΗΚ COMBO 4.87 € και ΦΠΗΚ TRIPLE 4,68 €.

ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

CHINA '09	Λουογιάνγκ 10-16 Απρ.	A. Βιρβίλης (210 4521971)
IBRA '09	Έσσην 6-10 Μαΐου	K. Χαζάπης (τηλ. 210 9813127)
BULGARIA '09	Σόφια 27-31 Μαΐου	Γ. Σπάρης (τηλ. 210 8082 479)
BALKANFILA	Βελιγράδι Οκτώβριος	Ελλείπουν λεπτομέρειες
ITALIA '09	21-25 Οκτωβρίου	Παντελής Λεούσης (210 2825134)
ANTWERP '10	Αμβέρσα 8-10 Απριλίου	Παντελής Λεούσης
LONDON '10	Λονδίνο 8-15 Μαΐου	Σ. Μπόζοβιτς (210 6519 553)
PORTUGAL '10	Λισαβώνα 1-10 Οκτ.	Γ. Σπάρης
INDIA '11	Νέο Δελχί 18-28 Φεβρ.	Ελλείπουν πληροφορίες
PHILANIPPON '11	Τόκιο Αύγουστος	Ελλείπουν πληροφορίες

ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ενημερώνουμε τα μέλη μας ότι η συνδρομή από το 2009 γίνεται 15 €.

Όλοι ασφαλώς αντιλαμβάνονται την προσπάθεια μας να παραμένει πάντα σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα. Και θα παραμένει έτσι.

Μη αμελείτε όμως την έγκαιρη εξόφλησή της!

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗ

Έτη 2006-2008, Τόμος 3^{ος}, Τεύχη 25-36

Έτος 2006, Νο 25

Γράμμα του προέδρου, 2
 Δικά μας και δικά σας νέα, 3
 Το ταγκό και η ιστορία του, 7
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 17
 Μία Οντρεϊ Χέρμπορν ταχυδρομημένη, αλλά ακυκλοφόρητη!, 21
 Μουσικές συνθέσεις για το Γραμματόσημο, 23
 Παρτιτούρα "Ύμνου στο Γραμματόσημο", 26
 Η γιορτή βασιλόπιτας του Συλλόγου μας, 27
 "Αχ! αυτό το πλάνο", 28
 "Ανοικτή Επιστολή": Συλλογή σαν Υπόδειγμα, 29
 Μάτα Χάρι, 33
 Μότσαρτ, το μεγαλύτερο παιδί θαύμα..., 37
 Αναμνηστικές σφραγίδες του 2005, 40
 Νέες εκδόσεις, 42

Νο 26

Γράμμα του προέδρου, 2
 Δικά μας και δικά σας νέα, 3
 Ορειβασία, 6
 "Ανοικτή Επιστολή": *Γερμανικά Μονόφυλλα*,
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 22
 Τεχνητές ίνες, 26
 Η Κόρινθος, με τα μάτια ενός θεματικού, 30
 'Αχ, αυτό το πλάνο!, 35
 Ο Αίσωπος και οι μύθοι του, 36
 Έχετε δίσκους στη θεματική συλλογή σας; 38
 Λίγες ώρες από τη ζωή του Μότσαρτ, 39
 Νέες εκδόσεις, 41

Νο 27

Γράμμα του προέδρου, 2
 Δικά μας και δικά σας νέα, 3
 Ελιά, ένα "θείο δώρο", 6
 Ντο, ρε, μι, φα, οι μουσικοί φθόγγοι, 15
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 16
 Βίβα Ζαπάτα!, 20
 "Ανοικτή Επιστολή": *Σύνθεση Εκθεσιακής Σελίδας*, 24
 Οι εκφράσεις των ματιών, 29
 Ο "Μηχανισμός των Αντικυθέρων", 30
 Τα οικονομικά του Μότσαρτ, 32
 Θύματα του αυτοκινήτου, 34
 Το γαλεόνι ΒΑΣΑ, 36
 Αχ, αυτό το πλάνο! 38
 Νέες εκδόσεις, 39

Νο 28

Γράμμα του προέδρου,
 Δικά μας και δικά σας νέα, 3
 Ίδε ο (προ) άνθρωπος, 9
 Πανελλήνια Έκθεση ΚΑΡΔΙΤΣΑ 2006, 16
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 19

Πανευρωπαϊκοί Αγώνες Στίβου, 24
 Κτησίβιος ο Αλεξανδρεύς, 26
 Ο Μότσαρτ και ο θάνατος, 28
 Το μπονσαί και η ιστορία του, 30
 Αχ, αυτό το πλάνο!, 33
 Έλληνες εικαστικοί Σχολής του Μονάχου, 34
 Νέα Διεθνή Απαντητικά Κουπόνια, 37
 Επιστολή που λάβαμε, 38
 Τρία ιδιαίτερα χρήσιμα σκυλιά, 42
 Νέες εκδόσεις, 43

Έτος 2007, Νο 29

Γράμμα του προέδρου, 2
 Δικά μας και δικά σας νέα, 3
 Διοικητικός απολογισμός 2006, 5
 Η έκθεση "ΧΑΛΚΙΔΑ 2007", 7
 Ήρων ο Αλεξανδρεύς, 9
 Ανταρκτική και η κατάκτησή της, 10
 Ο χορευτής Νιζίνσκι, 18-19
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 20
 Σαρκοφάγα φυτά, 24
 Ένα μοναδικό γραμ/σημο ποδοσφαίρου, 26
 "Ανοικτή Επιστολή": *Σύνθεση εκθεσιακής σελίδας*, 27
 Μία επιστολή, όχι για τη συλλογή σας! 30
 Η υπόθεση Ντρέιφους, 31
 Αχ, αυτό το πλάνο! 33
 Παγκόσμιο πρωτάθλημα Cyclo-cross, 34
 Το πιάνο Steinway, 36
 Η βασίλισσα του Σαβά, 38
 Η νύμφη Σαλμακίδα και ο Ερμαφρόδιτος, 40
 Αναμνηστικές σφραγίδες του 2006, 41
 Νέες εκδόσεις, 43

Νο 30

Γράμμα του προέδρου, 2
 Δικά μας και δικά σας νέα, 3
 Η Αίγινα ήταν ιδιαίτερα προκλητική!, 5
 Ο Ερνέστος Τσίλερ και τα έργα του, 6
 Ο πήλινος κινέζικος στρατός, 10
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 14
 Ο Ύμνος εις την ελευθερίαν, 18
 Ταχυδρομικά μπουκάλια, 22
 Λουδοβίκος Μπράιγ, 24
 Ο Ενδυμίων, 26
 'Αχ, αυτό το πλάνο! 27
 Η διάσωση των Εβραίων της Δανίας, 28
 Στη Δανία όμως υπήρξαν και συνεργάτες, 30
 Κοιλάκανθος, 32
 Συλλογή "Οδύσσεια", 34
 Νέες εκδόσεις, 42

Νο 31

Γράμμα του προέδρου, 2

Δικά μας και δικά σας νέα, 3
 Ο Κώδικας ντα Βίντσι, 6
 Γραμματόσημα περί έρωτος!, 12
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 14
 Αχ! Αυτό το πλάνο, 17
 Οι οβελίσκοι, 18
 Ένας Ασκληπιός που μας πονά, 23
 Ρέμπραντ, 24
 Δύο σπουδαίοι αθλητές, 27
 Ανοικτή Επιστολή: *Τευχίδια γραμματοσήμων*, 28
 Τζάγκο Ράινχαρτ, 32
 Έλεν Κέλερ, 34
 Πρωτοπόρες ιπτάμενες μηχανές, 38
 Σφραγίδες 12^{ου} Παναμερικανικού Τζάμπορι, 40
 Νέες εκδόσεις, 41

No 32

Γράμμα του προέδρου, 2
 Δικά μας και δικά σας νέα, 3
 BALKANFILA 2007, 5
 Περί "Καθηραμένων όφρων" (μέρος Α'), 8
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 16
 Ο Σαμπολιόν και η Στήλη της Ροζέτας, 20
 Ανοικτή Επιστολή: *Είδη θεματικών κειμένων...*, 23
 Τουρκικό προσωπικό γραμματόσημο, 26
 Πυγμαχία, 30
 Αχ! Αυτό το πλάνο, 35
 Τί είναι βιολογία; 36
 Λουτσιάνο Παβαρότι, 38
 Νέες εκδόσεις, 42
 Οι προσεχείς διεθνείς εκθέσεις, 44

Έτος 2008, No 33

Γράμμα του προέδρου, 1
 Δικά μας και δικά σας νέα, 2
 Οι νέες εκδόσεις του Αγίου Όρους, 5
 Οι Σευχέλλες θυμούνται το Μακάριο, 6
 Μέριλιν Μονρόε, 7
 Πολιτική προπαγάνδα μέσω γραμματοσήμων..., 12
 Ανοικτή Επιστολή: *Αναμνηστικές σφραγίδες*, 15
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 18
 Τα φίδια (Β' μέρος), 22
 Μπορούμε να χρησιμοποιούμε τα νέα Ιδιωτικά γραμματόσημα στις θεματικές συλλογές μας; 28
 Ο άσκαυλος, 30
 Αχ! Αυτό το πλάνο, 33
 Πνευματικό Ταχυδρομείο, 34
 Αναμνηστικές σφραγίδες Ελλάδας 2007, 38
 Συμβαίνουν και στην Κίνα!, 39
 Κάρλο Γκολτντόνι, 40
 Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου, 41
 Οι προσεχείς διεθνείς εκθέσεις, 44

No 34

Γράμμα του προέδρου, 1
 Δικά μας και δικά σας νέα, 2
 Τρεις μεγάλες διεθνείς εκθέσεις, 4
 Ναστραντίν Χότζας, 7
 Βιβλιοθήκη Αλεξανδρείας Άλλοτε και τώρα, 8

Η συλλογή του Sir Gawaine Baillie, 11
 Η καταστροφή του αερόπλοιου Χίντεμπουργκ, 12
 Η όπερα Αϊντα, 14
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 18
 2008, Διεθνές έτος του Πλανήτη Γη, 21
 Κόμης Δράκουλας, 22
 Διεθνές έτος πατάτας, 25
 Οριάν Εξπρές, 26
 Η ασπίδα και η ιστορία της, 31
 Ανοικτή Επιστολή: *Το πλάνο*, 34
 Αχ! Αυτό το πλάνο, 37
 Γνωριμία με το πουλί αλκυώνα, 38
 Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου, 41
 Οι προσεχείς διεθνείς εκθέσεις, 44

No 35

Γράμμα του προέδρου, 1
 Δικά μας και δικά σας νέα, 2
 Η μουσική στις Ολυμπιάδες, 4
 Γνωρίζετε το ginseng; 10
 Αχ! Αυτό το πλάνο, 11
 Συλλογή Ο καθένas το παπούτσι του! 12
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 20
 Σφάλματα, σφάλματα, 22
 Αλέξανδρος Φλέμινγκ και η πενικιλίνη, 23
 Η σωτηρία των Φιλών, θαύμα της μηχανικής, 24
 Γουλιέλμος Τέλλος, 28
 Ανοικτή Επιστολή: *Οι μπαντελέτες*, 30
 Μιμάρ Σινάν, ο αρχιτέκτων, 33
 Ο ποδηλατικός γύρος της Γαλλίας, 34
 Φιούμε ή Ριέκα; 38
 Αλογάκι της Παναγίας (ή του σατανά;), 40
 Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου - ΟΗΕ, 41
 Οι προσεχείς διεθνείς εκθέσεις, 44

No 36

Γράμμα του προέδρου, 1
 Δικά μας και δικά σας νέα, 2
 Νέος κατάλογος Ολυμπιακών γραμματοσήμων, 5
 Γνωρίστε καλύτερα την ιστοσελίδα μας, 6
 Ναρκοπτεδία στην Αίγυπτο, 7
 Η καλλιέργεια του σιταριού, 8
 Η μικρή γοργόνα της Κοπεγχάγης, 14
 Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις, 16
 Περί της μύτης της ...Κλεοπάτρας, 20
 Η μουσική στις Ολυμπιάδες (μέρος Β'), 22
 Το σαφράν ή ζαφορά, 27
 Ντοράντο Πιέτρι, ο ήρωας αθλητής, 28
 Η μονή Αγίας Αικατερίνης του Σινά, 30
 Αχ! Αυτό το πλάνο, 33
 Ανοικτή Επιστολή: *Ασυνθηθιστο υλικό*, 34
 Η ομπρέλα, 36
 Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου - ΟΗΕ, 39
 Οι προσεχείς διεθνείς εκθέσεις, 42
 Ευρητήρια 2006-2008, τεύχη 25-36, 43